

Drugi kvartalni izveštaj

1. januar– 31. mart 2015.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

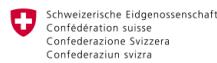
Sprovodi program

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

CRIS Number: 2014/342-561, IPA 2013, Serbia

Opšti cilj:

Doprinos održivom razvoju jugoistoka i jugozapada Srbije kroz unapređenje koordinacije između republičkih i lokalnih vlasti, kreiranje povoljnijeg okruženja za rast u oblasti zapošljavanja, poslovanja i razvoja infrastrukture i unapređenje dobrog upravljanja i socijalnog uključivanja.

Svrha:

Unapređenje lokalnog nivoa upravljanja, poboljšanje uslova za razvoj infrastrukture, jačanje kapaciteta lokalnih samouprava za planiranje i upravljanje, stvaranje povoljnijeg okruženja za razvoj poslovanja, kao i podrška razvoju politika socijalnog uključivanja i zapošljavanja.

Ukupni budžet:

17,46 miliona evra

Datum početka:

7. maj 2014.

Datum zavрsetka:

31. oktobar 2017.

Opštine obuhvaćene programom:

Novi Pazar, Ivanjica, Nova Varoš, Priboj, Prijepolje, Raška, Sjenica i Tutin na jugozapadu Srbije

Prokuplje, Blace, Žitoraђa i Kuršumlija u Topličkom okrugu

Leskovac, Bojnik, Vlasotince, Lebane, Medveđa i Crna Trava u Jablaničkom okrugu

Vranje, Bosilegrad, Bujanovac, Vladičin Han, Preševo, Surdulica i Trgovište u Pčinjskom okrugu

Brus u Rasinskom okrugu

Aleksinac, Gadžin Han, Doljevac, Merošina i Svrnjig u Niškom okrugu

Babušnica i Bela Palanka u Pirotskom okrugu

Knjaževac u Zaječarskom okrugu

Donatori:

Evropska unija

Vlada Švajcarske

Vlada Republike Srbije

Program sprovodi:

Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS)

Datum podnošenja izveštaja:

10. april 2015.

Period izveštavanja:

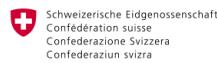
1. januar 2015. – 31. mart 2015.

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Skraćenice

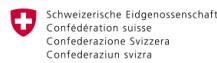
ACES	Udruženje inženjera konsulanata Srbije (eng. <i>Association of Consulting Engineers of Serbia</i>)
CFCU	Sektor za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava Evropske unije (eng. <i>Central Funding and Contracting Unit</i>)
CIF	Fond za učeće građana
DEU	Delegacija Evropske unije
DU	Dobro upravljanje
EU	Evropska unija
FIDIC	Međunarodna federacija inženjera konsulanata
GIS	Geografski informativni sistem
IPARD	Instrument pretpripravne pomoći za ruralni razvoj (eng. <i>IPA Rural Development</i>)
JKP	Javno komunalno preduzeće
JPP	Javno-privatno partnerstvo
JŠ	Jedinstveni šalter
KT	Koordinaciono telo za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa
LER	Lokalni ekonomski razvoj
LSU	Lokalna samouprava
MRR	Mehanizam rodne ravnopravnosti
MSP	Mala i srednja preduzeća
NSANM	Nacionalni savet albanske nacionalne manjine
NVO	Nevladina organizacija
OCD	Organizacija civilnog društva
OEBS	Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
OHCHR	Kancelarija visokog komesara za ljudska prava (eng. <i>Office of the High Commissioner of Human Rights</i>)
OPZ	Opis poslova i zadataka
PB	Programski budžeti
PDR	Planovi detaljne regulacije
PKI	Planovi kapitalnih investicija
PPF5	Projekat podrške u programiranju pomoći EU (eng. <i>Project Preparation Facility 5</i>)
PRINCE 2	Projekti u kontrolisanom okruženju (eng. <i>PRojects IN Controlled Environment</i>)
RSOC	Operativni centar UNOPS-a u Srbiji (eng. <i>UNOPS Serbia Operations Centre</i>)
RR	Rodna ravnopravnost
SDA	Stranka demokratske akcije
SDC	Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (eng. <i>Swiss Agency for Development and Cooperation</i>)
SDP	Sandžačka demokratska partija
SEIO	Kancelarija za evropske integracije Vlade Republike Srbije (eng. <i>Serbian European Integration Office</i>)
SIPRU	Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva (eng. <i>Social Inclusion and Poverty Reduction Unit</i>)
SKGO	Stalna konferencija gradova i opština
SNS	Srpska napredna stranka
SPS	Socijalistička partija Srbije
SSG	Savetodavne službe za građane
UN Women	Agencija Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena
UOP	Upravni odbor programa
USAID BEP	Projekat Agencije Sjedinjenih američkih država za međunarodni razvoj (USAID) za bolje uslove poslovanja (eng. <i>Business Enabling Project</i>)

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Opšti pregled

Tokom prvog kvartala 2015. godine ponovo su potvrđene neke od **prethodno identifikovanih prepreka** razvoju prisutne u nedovoljno razvijenim opštinama Srbije. Iako su aktivnosti Evropskog PROGRES-a napredovale, broj projekata koji bi omogućili znatna ulaganja i ekonomski rast u području primene programa ostaje ograničen. Na primer, samo 11 odsto prijava na poziv za predloge projekata za izradu glavnih projekata odnosi se na stvaranje uslova za razvoj ekonomске infrastrukture dok je preko 53 odsto prijava usmereno je na pripremu glavnih projekata za rekonstrukciju postojećih objekata.

Prvobitna analiza pokazuje da postoje dve grupe razloga za odsustvo projekata za novu infrastrukturu koja bi imala značajno veći uticaj na razvoj opština: prvo, postoje **sistemski problemi**, kao što su nerazrešena pitanja javne svojine odnosno sukob sadržaja različitih zakona i propisa; druga se odnosi na sklonost visokih političkih struktura da teže ka brzim i vidljivim rezultatima umesto da rade uporno na realizaciji dugoročnih i strateških razvojnih koncepcata koji bi doveli do većih i trajnijih koristi.

Politička pitanja u mnogome utiču na Evropski PROGRES, u većini slučajeva negativno. Program je zabeležio **nestabilnosti** u preko deset uključenih opština, od promena vladajuće koalicije, unutar stranačkih sukoba, prelaženja iz jedne u drugu stranku, do političkih napada i optužbi među članovima suprotstavljenih političkih stranaka. Ovi događaji potvrđuju da postoje velike političko razmomašenja na lokalnom nivou koje se neizbežno odražavaju na razvoj. Iako su izbori prepoznati kao visokorizični za program, čini se da se u jugoistočnoj i jugozapadnoj Srbiji, možda više nego u drugim delovima zemlje, održava stanje kontinuiranog političkog nadmetanja.

Za Evropski PROGRES činjenica da deo lokalnih samouprava ostaje prvenstveno **usmeren na politiku** znači da su odluke o razvoju pod jakim uticajem političkih motiva, ne postoji kontinuitet razvojnih projekata, promene opštinskih službenika su redovne i povremeno neadekvatne, dok su izgledi za međuopštinsku saradnju smanjeni.

Uprkos navedenim preprekama i pitanjima program **ostvaruje napredak**: pokrenuto je sprovođenje projekata u okviru Fonda za učešće građana i unapređenja registara poreskih obveznika; Upravni odbor programa je odobrio finansiranje 40 projekata za izradu glavnih projekata u iznosu od 538.000 evra; pozivi za planiranje kapitalnih investicija i programsko budžetiranje i podršku klasterima su zatvoreni a evaluacija je u poslednjoj fazi; poziv za izradu planova detaljne regulacije je objavljen; promocija plana za pružanje podrške pokretanju ženskog preduzetništva je pokrenuta i izazvala je značajno interesovanje kod potencijalnih korisnika i medija.

Objavljanje poziva za **projekte lokalne infrastrukture** 10. marta 2015. nakon petomesecnog kašnjenja Sektora za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU (CFCU) Ministarstva finansija predstavlja još jednu značajnu ostvarenu prekretnicu. Evropski PROGRES je organizovao tri informativne sesije na kojima je poziv predstavljen i krenuo u posete lokalnim samupravama (LSU) u cilju pružanja inicijalne tehničke pomoći koja bi trebalo da omogući identifikaciju projekata koji imaju potencijal da ispune kriterijume poziva.

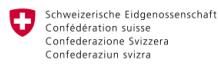
Izgradnja objekta visokoškolskog obrazovanja za **Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu** započela je u januaru i došla do ploče prvog sprata, što je u skladu sa planom rada. Koristeći zamajac izgradnje, program je takođe sastavio Izveštaj o mapiranju uključenih strana sa

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

ciljem da se identifikuju i umreže razvojne inicijative koje aktivno učestvuju u razvoju opštine Bujanovac. Cilj inicijative je da se stvori okvir za integrisan pristup održivom razvoju tog područja. Pored toga, Evropski PROGRES je razvio Plan komunikacija, koji treba da obezbedi obaveštenost zainteresovanih strana o napretku projekta.

Komunikacione aktivnosti su obuhvatile organizaciju **posete šefu Delegacije Evropske unije** Bujanovcu i Vranju 3. i 4. februara 2015. Ključni događaj bilo je obeležavanje početka izgradnje objekta za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu. Evropski PROGRES je takođe doprineo organizaciji **posete izvršne direktorke UNOPS-a Srbiji** 9. i 10. marta. Poseta je pružila priliku da UNOPS potvrdi svoju posvećenost podršci Vlade Srbije u sprovođenju reformi na putu ka Evropskoj uniji ali takođe i da naglasi značaj Evropskog PROGRES-a za nedovoljno razvijena područja.

Rad programa sa medijima bio je delotvoran: posete i manifestacije, dva intervjua i pet izjava za štampu dovelo je do **140 pozitivnih medijskih izveštaja**, koji su ispravno zabeležili finansijsku podršku koju obezbeđuju Evropska Unija i Vlada Švajcarske.

U okviru kontinuiranog nastojanja programa da unapredi okvir upravljanja, vredi napomenuti da je tokom prvog tromesečja 2015. UNOPS Srbija uspostavio interni mehanizam za proveru kvaliteta projekata na kvartalnom nivou (eng. *Internal Quarterly Project Assurance*), koji obezbeđuje okvir za proveru kvaliteta sa ciljem da se osigura da se projekti koje sprovodi UNOPS Srbija, uključujući Evropski PROGRES, sprovode u skladu sa visokim standardima projektnog menadžmenta i da ispunjavaju očekivanja klijenata i donatora. Provera obuhvata pregled razloga za pokretanje projekta, izvodljivost i primenu adekvatnih rešenja. Pored toga, Odbor revizora Ujedinjenih nacija posetio je UNOPS u Srbiji i program u okviru revizije upravljanja u UNOPS-u za 2014. Glavni fokus revizije bilo je upravljanje ljudskim resursima, a preliminarni izveštaj Odbora je pozitivan, što je takođe pokazatelj kvaliteta učinka programa i rada UNOPS-a u Srbiji.

Evropski PROGRES ulazi u drugi kvartal 2015. godine sa **ambicioznim planovima**: napor da se unapredi upravljanje će obuhvatiti završetak Procene upravljanja na lokalnom nivou koja će omogućiti odabir LSU koje će imati koristi od reformi institucionalnog upravljanja; sprovođenje prva dva modula programa obuka za modalitet ugovora po Međunarodnoj federaciji inženjera konsultanata (FIDIC); rad na planovima kapitalnih investicija i programskom budžetiranju; napredak u odnosu na poziv za predloge projekata za izradu planske dokumentacije i Geografski informacioni sistem samo su neke od planiranih aktivnosti. U okviru napora na unapređenju konkurentnosti, program će izdati prve ugovore o bespovratnoj pomoći klasterima, objaviti poziv za projekte javno-privatnog partnerstva, podržati poziv za predloge projekata lokalne infrastrukture kojim upravlja CFCU i još mnogo toga. Socijalno uključivanje biće usmereno na aktivnosti zapošljavanja, unapređenje učenja srpskog kao nematernjeg jezika i sprovođenje projekata kroz Fond za učešće građana.

Ovaj izveštaj predstavlja pregled napretka i učinka, sadrži nove informacije o pitanjima upravljanja, pregled ključnih rizika i problema, pitanja kvaliteta i održivosti, uvid u ključna prekretnice tokom narednog perioda izveštavanja i informacije o naučenim lekcijama. Veći broj aneksa pruža detaljan uvid u pojedinačne mere preduzete u okviru programa.

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Sadržaj

OPŠTI PREGLED	1
PREGLED NAPRETKA I REZULTATA	4
POLITIČKI I PROGRAMSKI KONTEKST	4
NAPREDAK U OSTVARIVANJU CILJEVA	6
AKTIVNOSTI	8
MENADŽMENT I KOORDINACIJA.....	18
UPRAVNI ODBOR PROGRAMA	18
FINANSIJE.....	18
NABAVKE	18
LJUDSKI RESURSI	19
IZVEŠTAVANJE I PRAĆENJE	19
EVALUACIJA	19
KANCELARIJE.....	19
BEZBEDNOST	19
INFORMACIONE I KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE.....	20
RIZICI I PROBLEMI	20
KVALITET I ODRŽIVOST	21
NAUČENE LEKCIJE	22
PLAN RADA.....	23
ANEKS VI – NAPREDAK U ODносУ NA INDIKATORЕ U MATRICI LOGIČКОG OKVIRA.....	25

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Pregled napretka i rezultata

Politički i programske kontekst

Vlada, zakonodavstvo, politike

Vlada Republike Srbije donela je Strategiju za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća (MSP), preduzetništva i konkurentnosti za period 2015-2020, čiji su osnovni ciljevi da se poveća broj poslovnih subjekata, zaposlenih i unapredi poslovanje MSP. Podrška Evropskog PROGRES-a klasterima, stručne obuke, uvođenje standarda upravljanja kvalitetom i žensko preduzetništvo su u skladu sa strategijom.

Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine izradilo je model ugovora koji će omogućiti primenu energetske efikasnosti u javnim objektima kroz javno-privatno partnerstvo (JPP). Evropski PROGRES će razmotriti da li postoji osnov da se ova novina uključi u planiranu aktivnost JPP.

Evropska komisija je usvojila Program za ruralni razvoj u Srbiji (IPARD) koji će predstavljati osnovu podrške Evropske unije (EU) sektoru poljoprivrede u Srbiji tokom narednih šest godina, sa 175 miliona evra. Sredstva će biti obezbeđena poljoprivrednim proizvođačima u Srbiji u vidu bespovratne pomoći za proizvodnju i preradu. Podrška Evropskog PROGRES-a grupama poljoprivrednih proizvođača omogućiće korišćenje IPARD fondova.

Ksenija Milenković, koja je radila od 2011. do 2015. kao zamenica šefa Misije Republike Srbije pri Evropskoj uniji u Briselu, imenovana je za v.d. direktora Kancelarije za Evropske integracije Vlade Republike Srbije (SEIO) 3. februara 2015.

U februaru, SEIO je predstavila istraživanje javnog mnjenja iz decembra 2014. koje je pokazalo da 44 odsto građana Srbije podržava članstvo u EU. To je pad sa 46 odsto zabeleženih u junu 2014. Ono što je pozitivno je da 73 odsto građana podržava reforme neophodne za pristupanje Srbije EU.¹

Politika

Program je zabeležio nestabilnosti u preko deset uključenih opština, od promena vladajuće koalicije, unutar stranačkih sukoba, prelaženja iz jedne u drugu stranku, do političkih napada i optužbi među članovima suprotstavljenih političkih stranaka. U januaru, vladajuća većina u Žitoradi se promenila kada je Srpska napredna stranka (SNS) koja ima dva odbornika u lokalnoj skupštini dobila predsednika opštine.² U Vlasotincu gde se lokalna samouprava promenila sedam puta od lokalnih izbora 2012. koalicija je i dalje nestabilna dok mediji najavljuju još jedno prekomponovanje vlasti.³ Zabeležena je i tenzija u odnosima između SNS-a i Socijalističke partije Srbije (SPS) u Surdulici i Vranju.⁴

Takođe je došlo do turbulencija u okviru lokalnih odbora SNS-a. Štab SNS-a u Leskovcu poništio je izbore u lokalnim odborima i odlučio da ponovi izbore u 75 mesnih zajednica.⁵ U Vranju Ženski forum

¹ SEIO: [Reforme neophodne za ulazak naše zemlje u EU podržava 73 odsto građana](#) (februar 2015).

² Juznevesti.com: [Nova vlast u Žitoradi](#); Toplickevesti.com: [Pala vlast u Žitoradi](#) (decembar 2014).

³ Politika.rs: [Ništa nije tako smenjivo kao vlast u Vlasotincu](#) (februar 2015).

⁴ Blic.rs: [Nastavlja se „rat“ u Surdulici](#) (mart 2015).

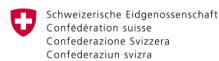
⁵ Juznevesti.com: [Centrala SNS poništila izbore u svim leskovačkim odborima](#) (mart 2015).

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

SNS-a je razrešio povereniku.⁶ U Bujanovcu je pokrenut disciplinski postupak protiv tri bujanovačka člana SNS-a zbog njihovih komentara na Fejsbuku o predsedniku Srbije.⁷

Politička situacija u jugozapadnoj Srbiji podjednako je turbulentna. U Sjenici se nastavljuju politička previranja gde Sandžačka demokratska partija (SDP), nakon što je izgubila većinu u skupštini na jesen 2014. tvrdi da trenutna lokalna vlast diskriminiše njihovu stranku, dok naglašava da je preko 30 osoba bliskih SDP-u izgubilo posao u opštinskoj upravi. Odbornik Bošnjačke demokratske zajednice Sandžaka (BDZS) i član Skupštine opštine Sjenica, Sejfudin Mujminović, napustio je odborničku grupu stranke.⁸ Pored toga, predsednik opštine Sjenica preneo je da je bio fizički napadnut od strane dve osobe i tvrdio da su njihovi motivi bili da smene demokratski izabranu vlast.⁹

U Novom Pazaru razrešena su tri člana gradskog veća: Rešad Hodžić, Munir Poturak i Tarik Imamović. Hodžić je bivši predsednik lokalne SDP, dok su Poturak i Imamović poznati zbog svoje spremnosti da sarađuju sa političkim protivnicima.¹⁰ Predstavnici SDP i SDA i dalje optužuju upravu Novog Pazara zbog loše finansijske situacije u gradu.¹¹

U Prijeplolu, Bahrija Berganović, predsednik Demokratske partije Sandžaka (DPS) fizički je napao Osmana Ćatića, predstavnika SDP-a. Sednica Skupštine opštine je prekinuta a završena je nekoliko dana kasnije, u prisustvu obezbeđenja koje je angažovano da spreči dalje sukobe lokalnih odbornika.¹²

Sulejman Ugljanin, koji predvodi Bošnjačko nacionalno veće (BNV), povodom Međunarodnog dana maternjeg jezika¹³ na skupu u Novom Pazaru, pozvao je na „pravnu sigurnost, jednakost pred zakonom i evropsku budućnost“, sa ciljem da skrene pažnju javnosti na ono što je nazvao konstantnim oduzimanjem prava Bošnjaka da koriste svoj maternji jezik i ostvaruju druga prava. Ugljanin je nazvao Srbiju „šovinističkom državom“ koja bi volela da se pretvori u „modernu, demokratsku, evropsku državu“.¹⁴ Zvaničnici su oštro osudili Ugljaninov govor. Potpredsednik Vlade Srbije i Ministar trgovine, turizma i telekomunikacija, Rasim Ljajić, ukazao je na činjenicu da Ugljanin nije radio na ovim pitanjima tokom svog mandata u Vladi.¹⁵

Ovi događaji potvrđuju da postoje velike političke polarnosti na lokalnom nivou koje se neizbežno odražavaju na razvoj. Iako su izbori prepoznati kao visokorizični za program, čini se da se u jugoistočnoj i jugozapadnoj Srbiji, možda više nego u drugim delovima zemlje, održava stanje kontinuiranog političkog nadmetanja. Za Evropski PROGRES činjenica da deo lokalnih samouprava ostaje prvenstveno usmeren na politiku znači da su odluke o razvoju pod jakim uticajem političkih motiva, ne postoji kontinuitet razvojnih projekata, promene opštinskih službenika su redovne i povremeno neadekvatne, izgledi za međuopštinsku saradnju smanjeni, itd.

⁶ Novosti.rs: Vranje: [Poverenici „čiste“ SNS](#) (mart 2015).

⁷ Okradio.rs: [TROJKA ZA ODSTREL: Kako da nas izbace kad nismo u SNS?](#) (mart 2015).

⁸ Radioplus.rs: [Sejfudin Muminović napustio BDZ Sandžaka](#) (februar 2015).

⁹ Zvanična internet prezentacija Sjenice: [Napad na predsednika opštine Hazba Mujovića](#) (aprili 2015).

¹⁰ Sandžačke.rs: [Čistka u gradskom vijeću](#) (februar 2015).

¹¹ Sandžačke.rs: [Imamović: Vlada prešutno podstiče bezakonje i finansijsko urušavanje Novog Pazara](#) (mart 2015).

¹² RTVNP: Prijeplolje: [Napad na odbornika SDP](#) (mart 2015).

¹³ Obeležava se 21. februara.

¹⁴ BNV.org: [Za sigurnost, jednakost pred zakonom i evropsku budućnost](#) (februar 2015).

¹⁵ RTVNP: Ljajić: [Siguran početak kraja Sulejmana Ugljanina](#) (februar 2015).

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Društveno-ekonomski dešavanja

Obilne padavine i topljenje snega dovelo je do plavljenja sela u Vranjskoj Banji u januaru 2015.¹⁶ Kiša i sneg su pokrenuli klizišta u Vladičinom Hanu¹⁷. Bosilegrad je proglašio vanredno stanje u februaru zbog snežnih padavina koje su uzrokovale probleme u snabdevanju energijom. Neke porodice nisu imale struju preko mesec dana.¹⁸

Ministar ekonomije, Željko Sertić, posetio je Bujanovac i najavio da će Ministarstvo ekonomije uložiti dodatnih 166 miliona dinara kroz različite projekte za razvoj Bujanovca, Preševa i Medveđe.¹⁹

Gradonačelnik Vranja potpisao je sporazum sa ruskom kompanijom „Orion“ i srpskom kompanijom „Biodom S“ na otvaranju fabrike za proizvodnju bojlera na biomasu. Investicija iznosi oko 8,3 miliona evra i trebalo bi da omogući otvaranje 200 radnih mesta.²⁰

Na osnovu glavnog projekta koji je finansiran kroz program koji je prethodio Evropskom PROGRES-u, EU PROGRES, Bujanovac je potpisao ugovor za prvu fazu izgradnje transfer stанице. Ukupna investicija iznosi 71 milion dinara i biće obezbeđena iz budžeta opštine, Koordinacionog tela za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđu i Ministarstva ekonomije.²¹

Nakon nekoliko pokušaja, „Vojin Popović“, jedno od najvećih javnih preduzeća u Novom Pazaru, konačno je privatizovano za upola novca od procenjene vrednosti. Savet zainteresovanih strana prihvatio je ponudu od nešto više od milion evra konzorcijuma koji čine „M.N. Petrol Company“ iz Novog Pazara i turski biznismen Kenan Gunaj.²²

Napredak u ostvarivanju ciljeva

Program je **napredovao** tokom prvog kvartala 2015: pozivi za tehničku pomoć planiranju kapitalnih investicija i programskom budžetiranju i podršku klasterima su zatvoreni a evaluacija je u poslednjoj fazi; poziv za izradu planova detaljne regulacije objavljen je nakon što je odobren na Upravnom odboru programa u februaru; pored toga, Sektor za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU (CFCU) Ministarstva finansija, uz tehničku pomoć Evropskog PROGRES-a, objavio je poziv za projekte lokalne infrastrukture.

To znači da je od početka sprovođenja Evropski PROGRES objavio **šest poziva za predloge projekata**, i pružio pomoć CFCU u objavi sedmog poziva. UOP je odobrio **77 grantova**, uključujući 40 za izradu glavnih projekata na februarskom sastanku, što je još jedan pokazatelj napretka.

¹⁶ Vranje.org (2015): [Zbog obilnih padavina proglašena vanredna situacija u gradskoj opštini Vranjska Banja i selima sa desne strane Južne Morave](#) (januar 2015).

¹⁷ Vranje.org (2015): Ministar Velimir Ilić: [Država će pomoći jugu Srbije](#) (januar 2015); Okradio.rs: [Vanredno obećanje: za jug mora da ima](#) (januar 2015).

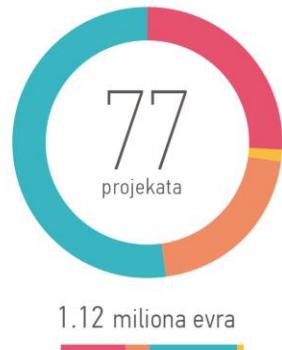
¹⁸ Rts.rs: [Sela oko Bosilegrada mesec dana odsečena od sveta](#) (februar 2015).

¹⁹ Naslovi.net: [Assistance to the Southern Agriculture](#) (februar 2015)

²⁰ Juznevesti.rs: [Rusi grade fabriku u Vranju](#) (mart 2015); Blic.rs: [Rusi u Vranju grade fabriku za proizvodnju kotlova](#) (mart 2015).

²¹ Zelenasrbija.rs: [Bujanovac gradi transfer stanicu za upravljanje otpadom](#) (februar 2015).

²² Radiostoplus.rs: [Vojin Popović prodat za milion evra](#) (februar 2015).

Pregled grantova Evropskog PROGRESa

20Partnerskih projekata
lokalnih samouprava i
civilnog društva

397.765 evra

16Projekata za
unapređenje registra
poreskih obveznika

145.000 evra

40Projekata za izradu
tehničke dokumentacije
za infrastrukturu

538.000 evra

1Projekat
za unapređenje
prekogranične saradnje

40.894 evra

Iako su ovi brojevi ohrabrujući, postoje razlozi za zabrinutost. Najpre, poziv za izradu glavnih projekata, iako je bio zadovoljavajuć u smislu odgovora LSU, doneo je veoma ograničen broj projekata koji imaju potencijal da doprinesu unapređenju ekonomske aktivnosti. Posebno, šest od 53 podnešene aplikacija, odnosno 11 odsto, odnosilo se na stvaranje uslova za razvoj ekonomske infrastrukture. Pored toga 53 odsto aplikacija bilo je usmereno na pripremu glavnih projekata za rekonstrukciju postojećih objekata. Ukoliko se ovaj trend nastavi u sprovođenju drugih relevantnih poziva, Evropski PROGRES neće biti u mogućnosti da obezbedi pun doprinos investicijama i zapošljavanju u području.

Poziv za podnošenje predloga projekata:
malo projekata iz oblasti ekonomske infrastrukture
i ograničena uklaganja u novu infrastrukturu

40 odobrenih + 13 odbijenih

20Predloga projekata
komunalne
infrastrukture

38%

6Predloga projekata
ekonomske
infrastrukture

11%

27Predloga projekata
socijalne
infrastrukture

51%

47%

Predloga projekata odnosi se na **novu infrastrukturu**

53%

Predloga projekata odnosi se na **postojeću infrastrukturu**

Program je na vreme prepoznao ovaj rizik i uložiće napore da dodatno podrži, kroz tehničku pomoć i povoljne kriterijume, razvoj projekata koji imaju ekonomski potencijal. Početna analiza, međutim, takođe ukazuje na to da se LSU susreću sa sistemskim preprekama u naporima da razviju ekonomske projekte, a oni se posebno odnose na pitanja javne svojine.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Aktivnosti

Rezultat 1

Ojačano lokalno upravljanje i kapaciteti za planiranje i upravljanje obezbeđivanjem novih ili poboljšanjem/eliminacijom postojećih postupaka i procesa u skladu sa načelima dobrog upravljanja

1.1 Podrška opštinama da razvijaju sopstvene kapacitete za planiranje i realizuju kapitalne investicije

Poziv za predloge projekata za izradu planova kapitalnih investicija (PKI) i programskih budžeta (PB) objavljen je 10. februara, a nakon produžetka od 10 dana zatvoren je 20. marta. Obzirom da je samo 10 aplikacija primljeno u okviru prвobitnog roka, poziv je produžen deset dana što je omogućilo da još pet LSU podnese svoje predloge. Evaluacija aplikacija napreduje, a preporuke za odobrenje tehničke pomoći barem deset lokalnih samouprava (LSU)²³ biće predstavljane na UOP u aprilu. Pored toga, pomoć u izradi PB biće pružena Raškoj, Novoj Varoši, Vlasotincu, Vladičinom Hanu i Medveđi.²⁴

Sa ciljem da se poziv predstavi LSU, Evropski PROGRES je organizovao četiri regionalne informativne sesije od 24. do 26. februara koje su privukle 50 učesnika iz 20 LSU. Evaluacija info sesija pokazala je da 98 odsto učesnika smatra da je dobilo konkretne odgovore na svoja pitanja.

Program je izradio Opis poslova i zadataka (OPZ) i oglasio pozicije za dva spoljna saradnika – eksperta za planiranje kapitalnih investicija i programsко budžetiranje koji će biti odgovorni da pruže tehničku pomoć odabranim LSU.

Evropski PROGRES je informisao 30 LSU koje su učestvovali u pozivu za unapređenje registara poreskih obveznika o statusu njihovih aplikacija. Novi Pazar i Bojnik su se žalili na rezultate evaluacije a program im je obezbedio dodatno pojašnjenje, u skladu sa smernicama UOP.

Bespošvratna pomoć za 16 predloga projekata za registre poreskih obveznika koji su odobreni za finansiranje dodeljena je u periodu od 16. do 20. marta, nakon izvršenih administrativnih i finansijskih provera. Sprovođenje je počelo uspostavljanjem opštinskih radnih grupa i otvaranjem namenskih računa.

1.2 Pomoć opštinama u stvaranju urbanističkih uslova za razvoj infrastrukture

Nakon odobrenja UOP u februaru, poziv za predloge projekata za izradu planova detaljne regulacije (PDR) oglašen je 5. marta. Podrška će biti usmerena na izradu planske dokumentacije koja će stvoriti uslove za veću ekonomsku aktivnost. Izdvojen iznos za ovaj poziv je 280.000 evra, dok maksimalan iznos po aplikaciji može da bude 15.000 evra. Da bi predstavio poziv, Evropski PROGRES je održao tri informativne sesije od 10. do 12. marta, na kojima se okupilo 69 učesnika iz 27 LSU, od kojih je 97 odsto pozitivno ili veoma pozitivno ocenilo sesije dok 99 odsto tvrdi da se njihovo razumevanje kriterijuma poziva poboljšalo. Poziv se zatvara 7. aprila.

Kriterijumi za pružanje podrške razvoju geografskog informacionog sistema (GIS) takođe su pripremljeni i biće predstavljeni na sastanku UOP u aprilu. Program planira da započne ovu aktivnost uvodnom obukom o GIS-u u Aprilu 2015.

²³ U skladu sa ciljevima postavljenim u Opisu akcije Evropskog PROGRES-a i Matrici logičkog okvira.

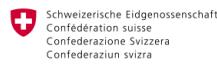
²⁴ Ovih pet opština je dobilo podršku za izradu PKI i PB kroz prethodni program, EU PROGRES, a ukoliko postoji dokaz da primenjuju PKI, automatski se kvalifikuju za podršku.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

1.3 Tehnička pomoć opštinama da unaprede procedure i procese ugovaranja, upravljanja ugovorima, praćenja i evaluacije infrastrukturnih projekata

U januaru, program je potpisao ugovor sa Udruženjem inženjera konsultanata Srbije (ACES) za sprovođenje obuke za korišćenje modaliteta ugovora Međunarodne federacije inženjera konsultanata (FIDIC) u sprovođenju infrastrukturnih projekata. Ugovarač je sproveo procenu potreba za obukom i identifikovao 101 učesnika obuka iz 34 LSU koje učestvuju u Evropskom PROGRES-u. Prvih pet modula obuke započeće u aprilu 2015.

1.4 Podrška opštinama da ojačaju svoje kapacitete za dobro upravljanje i pokrenu strukturne reforme upravljanja

Započela je procena upravljanja na lokalnom nivou u 34 opštine. Partner u sprovođenju ove aktivnosti je izradio, uz konsultacije sa programom, dva kompleta upitnika (za obe strane upravljanja – ponude i potražnje), kao i matricu dobrog upravljanja za procenu pet osnovnih principa dobrog upravljanja. Terenski rad je započeo u drugoj polovini marta primenom upitnika i obavljanjem inicijalnih intervjua. Očekuje se da će ove aktivnosti trajati do sredine aprila, nakon čega će uslediti analiza prikupljenih podataka. Procena će obezbediti sveobuhvatnu sliku nivoa upravljanja u 34 LSU i koristiće za izbor opština koje će kasnije proći kroz reforme upravljanja.

1.5 Institucionalni razvoj lokalnih mehanizama za rodnu ravnopravnost

Partner u sprovođenju, *UN Women*, sproveo je Uporednu procenu rodne ravnopravnosti (eng. *Gender Equality Benchmarking Assessment*)²⁵ u 28 opština koje učestvuju u Evropskom PROGRES-u, a šest preostalih opština će biti procenjeno u aprilu. Procena ukazuje da je aktivnost mehanizama rodne ravnopravnosti (MRR) ograničena, a da su u odnosu na kapacitete uglavnom na početnom nivou (niski opšti kapaciteti, zakoni i politike se primenjuju delimično ili sporadično, MRR ispunjavaju minimalne standarde), ili u najboljem slučaju na nivou pilotiranja određenih aspekata politika rodne ravnopravnosti (npr. preduzimanje osnovnih aktivnosti urodnjavanja). Procena takođe ukazuje na to da je za devet LSU potrebna pomoć u izradi lokalnih aktionih planova rodne ravnopravnosti (RR).

1.6 Jačanje kapaciteta i razvoj veština zagovaranja rodne ravnopravnosti zaposlenih u LSU

Sprovođenje ove aktivnosti se planira nakon lokalnih izbora 2016. godine.

1.7 Rodno osjetljivo budžetiranje

Partner u sprovođenju, *UN Women*, izradio je kriterijume za izbor opština koje će dobiti pomoć za uvođenje rodno odgovornog budžetiranja (ROB) u lokalne budžetske prakse, i sproveo rodno osjetljivu procenu opštinskih budžeta za 2015. Na osnovu nalaza i kriterijuma, *UN Women* će preporučiti tehničku pomoć za uvođenje ROB u najmanje pet LSU.²⁶

²⁵ Uporedna procena rodne ravnopravnosti je instrument za kontinuiranu i komparativnu ocenu rodnih kapaciteta i praksi na lokalnom nivou.

²⁶ Kriterijumi i procena nalaze se u Aneksu I.

Rezultat 2

Konkurentnost lokalne privrede unapređena poboljšanjem poslovnog ambijenta i upravljačkih/organizacionih kapaciteta MSP/poljoprivrednih zadruga

2.1. Tehnička pomoć LSU da unaprede podsticajni poslovni ambijent

Program se susreo sa ključnim akterima koji rade na sprovođenju Zakona o planiranju i izgradnji, uključujući Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Stalnu konferenciju gradova i opština (SKGO), USAID Projekat za bolje uslove poslovanja (USAID BEP) i Centar za dobro upravljanje – „OPTIMUS“. Ovi sastanci su iskorišćeni da se identifikuju moguće oblasti za podršku Evropskog PROGRES-a primeni zakona. Sledeće četiri ideje su istaknute kao najrelevantnije:

- praćenje primene zakona i identifikacija potencijalnih uskih grla;
- sprovođenje tematskih obuka ključnim akterima na lokalnu koji su odgovorni za primenu zakona, kao što su JKP odnosno inspekcije;
- pružanje tehničke pomoći internoj reorganizaciji LSU da bi se obezbedilo da su u stanju da ispunе obaveze propisane zakonom;
- sprovođenje obuke o korišćenju softvera za izdavanje elektronskih dozvola.

Ministarstvo i Evropski PROGRES su se saglasili da se ponovo sastanu do sredine aprila da bi ponovo potvrdili oblasti moguće intervencije, što bi trebalo da omogući oblikovanje paketa pomoći za LSU.

Evropski PROGRES je takođe razgovarao o relevantnosti softvera koji je razvijen tokom prethodnog programa u okviru uspostavljanja jedinstvenih šaltera (JŠ) u Vranju, Leskovcu, Novom Pazaru i Ivanjici. Početna analiza pokazuje da će novi softver biti jednostavniji i neće biti u potpunosti kompatibilan ali neke od karakteristika rešenja EU PROGRES-a bi mogle da se integrišu. Pored toga, opštine bi trebalo da mogu da nastave korišćenje softvera EU PROGRES-a jer on pruža više mogućnosti. Jedan dobar primer predstavlja opština Čajetina, koja je u okviru uspostavljanja objedinjene procedure izdavanja građevinskih dozvola koja je počela 1. marta takođe iskoristila softver Evropskog PROGRES-a za izdavanje elektronskih dozvola.²⁷ Program će nastaviti da istražuje ovo pitanje tokom drugog kvartala 2015.

Evropski PROGRES još uvek nije predstavio internet portal o konkurentnosti lokalnim samoupravama. Izrađen je OPZ za spoljnog saradnika koji treba da preuzme prezentaciju portala, pruži pomoć pri ažuriranju podataka o konkurentnosti i prepozna oblasti za moguću pomoć prilagođenu pojedinačnim LSU, i biće oglašen u aprilu. To bi trebalo da ubrza ovu aktivnost.

2.2. Podrška pripremi tehničke dokumentacije i tenderskih paketa za dva odabrana međuopštinska i najmanje 35 lokalnih projekata ekonomski i društvene infrastrukture

Evropski PROGRES je završio evaluaciju 53 aplikacije na poziv za izradu glavnih projekata u januaru 2015. Preporuke programa za finansiranje 40 projekata u ukupnom iznosu od 609.000 evra a od čega će Evropski PROGRES obezrediti 538.000 evra, odobren je na UOP u februaru. Šest predloga, odnosno 11 odsto odobrenih inicijativa odnosi se na ekonomski projekti, dok će preostalih 36 stvoriti uslove za unapređenje komunalne i socijalne infrastrukture. Ugovori o bespovratnoj pomoći biće potpisani sa LSU u aprilu 2015. dok program priprema analizu u kojoj bi

²⁷ Zvanična internet prezentacija Opštine Čajetina, [Objedinjena procedura za izdavanje građevinskih dozvola](#), EU PROGRES i donatori pomenuti u dnu ekrana.

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

trebalo da se objasni mali broj ekonomskih projekata kao i zašto se 53 odsto odobrenih projekata odnosi uglavnom na glavne projekte za rekonstrukciju u odnosu na novu infrastrukturu. Ova analiza će obuhvatiti preporuke o tome da li bi program trebalo da objavi još jedan poziv u ovoj oblasti i kakvi bi trebalo da budu kriterijumi. Čak i ako program sprovede još jedan poziv, deo sredstava namenjenih tehničkoj dokumentaciji će ostati neraspodeljen, što ukazuje na potrebu za rekonceptualizacijom aktivnosti i eventualnim preusmeravanjem finansijskih sredstava.

Na redovnim sastancima sa zainteresovanim stranama, Evropski PROGRES se sastao sa preduzećem „Srbjavode“ i prepoznata je potreba za izradom 15 projekata i elaborata za zaštitu od erozije i poplava na slivovima reka u području programa. To bi mogla biti jedna oblast za ulaganje eventualno nepotrošenih sredstava izdvojenih za ovu aktivnost.

2.3 Finansijska i tehnička podrška sprovođenju najmanje dva projekta koja doprinose društveno-ekonomskom razvoju (od kojih će bar po jedan sprovesti Program i CFCU)

Građevinski radovi na izgradnji objekta Ekonomskog fakulteta u Subotici, Odeljenja u Bujanovcu, započeti su u januaru i došli do ploče prvog sprata do kraja marta, što je u skladu sa planom rada. Evropski PROGRES pomno prati radove i o napretku izveštava članove Saveta zainteresovanih strana Ekonomskog fakulteta u Subotici, Odeljenja u Bujanovcu na mesečnom nivou.

Opština Bujanovac je pripremila tendersku dokumentaciju za nabavku opreme potrebne za rad Ekonomskog fakulteta u Subotici, Odeljenja u Bujanovcu. Tender će biti objavljen u aprilu, sa ciljem da oprema bude isporučena u septembru 2015.

Kako bi se nastavio niz aktivnosti započet ovim projektom izgradnje, Evropski PROGRES je proizveo Izveštaj o mapiranju zainteresovanih strana sa ciljem da se prepoznaaju razvojne inicijative koje se sprovode u Bujanovcu, kao i da bi se napravio okvir za integrisan pristup održivom razvoju tri južne opštine.

Evropski PROGRES istražuje mogućnosti za drugi infrastrukturni projekat obzirom da bi to bila sada kritična aktivnost i pokrenuto je kao pitanje koje treba hitno rešiti.

2.4 Tehnička pomoć sprovođenju sporazuma o bespovratnoj pomoći za lokalne infrastrukturne projekte

Pet meseci nakon sporazuma, CFCU Ministarstva finansija objavio je poziv za predloge lokalnih infrastrukturnih projekata 10. marta. Poziv će biti otvoren do 28. aprila, što je rok da 34. programske opštine podnesu koncepte predloga. Da bi predstavio program korisnicima, Evropski PROGRES je uz učešće predstavnika CFCU i SEIO organizovao tri informativne sesije od 31. marta do 2. aprila. Događaji su privukli 87 učesnika iz 34 opštine, što je još jednom potvrdilo visoko interesovanje za ovu aktivnost. Pored toga, timovi programa posećuju svaku LSU da bi obezbedili inicijalnu tehničku pomoć koja bi trebalo da omogući identifikaciju projekata koji imaju jasan potencijal da ispune kriterijume poziva.

Program je takođe objavio konsultantske pozicije za tim lidera i tri procenjivača koji će biti odgovorni, u okviru CFCU, da sprovedu evaluaciju aplikacija u okviru ovog poziva.

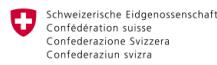
Sporazumi o bespovratnoj pomoći bi trebalo da budu potpisani u junu 2016. a implementacija završena u decembru 2017, što prevazilazi trajanje Evropskog PROGRES-a.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

2.5 Podrška opštinama u izradi lokalnih politika i/ili administrativnih propisa

Ova aktivnost će se sprovoditi paralelno uz sprovođenje projekata lokalne infrastrukture kroz CFCU shemu bespovratne pomoći. Kašnjenje u objavljivanju poziva CFCU od pet meseci dovodi u pitanje blagovremeno izvršenje ove aktivnosti, obzirom da rad programa na povezivanju DU i infrastrukture traje duže od izgradnje. Evropski PROGRES radi na izradi jednostavne analize koja će konkretnije utvrditi efekte kašnjenja i predstaviti nalaze u godišnjem izveštaju.

2.6 Razvoj politika i/ili administrativnih propisa vezanih za vertikalnu koordinaciju između Vlade i lokalnih samouprava u saradnji sa resornim ministarstvima i zainteresovanim stranama

Inicijalni koncept ove aktivnosti napravljen je i predviđa participativni pristup prepoznavanju prepreka u vertikalnoj koordinaciji između državne uprave i lokalnih samouprava. Ključne zainteresovane strane, poput Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstva finansijskih poslova, Republičkog sekretarijata za javne politike, državnih javnih preduzeća i Stalne konferencije gradova i opština (SKGO) biće uključeni i doprineće svojom stručnošću i iskustvom. Proces će biti usmeren na komunikaciju između LSU i centralnih institucija, planiranje i izgradnju, javnu svojinu i socijalnu zaštitu. Pristup će biti konačno osmišljen uz pomoć švajcarskih stručnjaka za dobro upravljanje tokom njihove trodnevne misije u Srbiji, koja je započela 31. marta.

2.7 Podrška formirajućim najmanje dva JPP za eksploataciju zemljišta ili objekata u vlasništvu LSU

Poziv za javno-privatna partnerstva je pripremljen i biće predstavljen na UOP u aprilu. Poziv je trebalo da bude predstavljen na sastanku UOP u februaru, ali je odlučeno da se smanji opterećenje LSU i modifikuje početni predlog tako da uključi prilike za uspostavljanje JPP za unapređenje energetske efikasnosti u javnom sektoru.²⁸

Program se sastao sa državnom Komisijom za javno-privatno partnerstvo koja je podržala pristup Evropskog PROGRES-a i potvrdila da će učestvovati u uvodnim radionicama o JPP za LSU koje će biti organizovane pre objavljivanja poziva.

OPZ za finansijske i pravne eksperte koji će pružiti podršku u vidu tehničke pomoći su gotovi i biće oglašeni početkom maja.

2.8 Podrška formirajućim novih klastera MSP i postojećim klasterima MSP da razviju zajednički nastup na tržištu i prodor na strana tržišta uvođenjem međunarodnih standarda upravljanja kvalitetom

Program je primio devet projektnih koncepcija u okviru poziva za pružanje podrške klasterima do 30. januara. Nakon inicijalne evaluacije, sedam koncepcija je odabrano da bude razvijeno u kompletne predloge, a Evropski PROGRES je organizovao dvodnevnu radionicu 24. i 25. februara na kojoj je pružena tehnička pomoć klasterima da završe ovaj korak poziva. Kao rezultat, Evropski PROGRES će preporučiti projekte za odobrenje na UOP u aprilu.

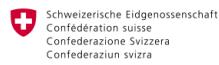
²⁸ Poznati kao „Smanjenje potrošnje energije u javnom sektoru kroz ugovore o energetskom učinku – EnPC“. Projekti koji potпадaju pod EnPC obično se odnose na javno osvetljenje, javne objekte i sektor voda.

Република Србија

Program finansira EU

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

2.9 Podrška poljoprivrednim proizvođačima da prođu na zajednička tržišta formiranjem zadruga, uvođenjem novih proizvodnih tehnologija i međunarodnih standarda o bezbednosti hrane

Sprovedena je procena grupa poljoprivrednih proizvođača (uključujući poljoprivredne zadruge i udruženja) i oznaka geografskog porekla za tradicionalne poljoprivredne proizvode.²⁹ Procena je pokazala razliku između takozvanog „starog tipa“ zadruga i onih koje su uspostavljene nakon 2000. Prve imaju značajan kapital, mali broj članova, veliku radnu snagu i njima rukovodi direktor, ali uglavnom postoje „na papiru“ i ne funkcionišu na principima zadrugarstva. Druge imaju manji kapital i manji broj zaposlenih, profesionalni menadžment i posvećenost poljoprivrednika. Procena je takođe obuhvatila intervjuje sa osam organizacija koje su zaštitele oznake geografskog porekla tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda. Leskovački ajvar, Sjeničko jagnje, Zlatarski sir i Svrliški belmuž imaju obim proizvodnje, preduslove bezbednosti i tržišni potencijal i ukazuju da će programska podrška biti relevantna.

Nalazi će obezbititi osnov za izradu kriterijuma u drugom kvartalu 2015. za pružanje podrške grupama poljoprivrednih proizvođača kao i za izbor poljoprivrednih proizvoda koji će biti podržani kroz zaštitu oznake geografskog porekla.

2.10 Podrška ženskom preduzetništvu

Podrška ženskom preduzetništvu ima tri faze: informativne sesije za sve zainteresovane nezaposlene žene iz 34 opštine, obuke o poslovnom planiranju za one koji se posvete procesu, i poziv u okviru kojeg će biti dodeljena bespovratna pomoć za pokretanje malih biznisa.

Planirano je sedam informativnih sesija od kojih je tri sprovedeno tokom marta uz učešće oko 170 nezaposlenih žena. Sesije su pokrile ciljeve intervencije, kriterijume, proces apliciranja, itd. Preostale četiri sesije će biti organizovane u aprilu.

U aprilu će biti angažovan stručnjak za pružanje obuka o poslovnom planiranju. Obuke se planiraju u maju, a otvaranje poziva u junu.

Rezultat 3

Poboljšan pristup zapošljavanju koje obezbeđuje jednake mogućnosti ženama i muškarcima i socijalnu inkluziju najranjivijih i marginalizovanih grupa putem izrade i sprovođenja lokalnih politika, što za posledicu ima smanjenje migracija sa juga, jugoistoka i jugozapada Srbije

3.1 Sprovođenje istraživanja zadovoljstva građana tokom poslednje godine sprovođenja programa

Istraživanja zadovoljstva građana biće sprovedena tokom poslednje godine sprovođenja programa, a kao polazna osnova koristiće se prethodna istraživanja obavljena kroz program koji je prethodio Evropskom PROGRES-u – EU PROGRES – tokom 2010. i 2013.

3.2 Savetodavne službe za građane omogućavaju građanima da ostvaruju svoja prava i socijalne prinadležnosti

Ova aktivnost će biti razvijena tokom trećeg kvartala 2015.

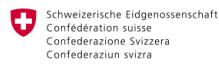
²⁹ Procena je obuhvatila komentare Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine i regionalnih zadržavnih saveza i sprovođenje ankete u 34 LSU. Nakon toga su održani intervjuji na terenu sa 66 zadruga i udruženja, a dodatnih 20 grupa je popunilo upitnik.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

3.3 Razvoj i sprovođenje programa stručne obuke u skladu sa utvrđenim lokalnim ekonomskim potrebama

Ova aktivnost će biti razvijena tokom drugog kvartala 2015.

3.4 Podrška pripremi i sprovođenju lokalnih strategija/akcionalih planova zapošljavanja i socijalne inkluzije

Na osnovu konsultacija, Evropski PROGRES je razvio koncept i OPZ za ovu aktivnost. Specifični ciljevi intervencije obuhvataju podizanje kapaciteta LSU za procenu potreba ugroženih i marginalizovanih grupa; izradu i sprovođenje relevantnih lokalnih politika i aktivnosti zasnovanih na dokazima i izradu i pilotiranje inovativnih modela za zapošljavanje ranjivih i marginalizovanih grupa. OPZ će biti predstavljen na sastanku UOP u aprilu.

3.5 Promovisanje aktivne inkluzije i bolje integracije socijalnih i usluga vezanih za zapošljavanje u nedovoljno razvijenim LSU

Za ovu aktivnost će se koristiti okvir sprovođenja izrađen za aktivnost 3.4 i biće predstavljen na UOP u aprilu.

3.6 Poboljšani tehnički kapaciteti lokalnih zdravstvenih centara za zaštitu zdravlja žena

Ova aktivnost će biti razvijena tokom drugog kvartala 2015.

3.7 Poboljšanje uslova rada i upravljanja lokalnim ustanovama kulture u multietničkim LSU

Za početak, program se sastao sa nekim od kulturnih aktera u multietničkim opštinama, uključujući i Bošnjačko nacionalno veće i Nacionalni savet albanske nacionalne manjine (NSANM). Sastanci su doveli do ideja za konkretne projekte, kao što je nabavka audio i video opreme za kulturne centre i zajedničke aktivnosti mlađih iz različitih etničkih zajednica. Međutim, nisu predstavljene dugoročne vizije za unapređenje multikulturalizma, što takođe ukazuje da su lokalni kapaciteti nedovoljni da bi se usmerili na nešto više od neposrednih potreba.

3.8 Dva kruga poziva za dostavljanje predloga projekata koji su rezultat partnerstva organizacija građanskog društva i lokalnih institucija vlasti koji će biti finansirani posredstvom Fonda za učešće građana (CIF)

Ugovori za svih 20 predloga projekata odobrenih kroz prvi poziv u okviru Fonda za učešće građana (CIF) potpisani su i započeto je sprovođenje aktivnosti. Dobitnici bespovratne pomoći su dodatno osposobljeni kroz dve informativne sesije o administrativnim i finansijskim procedurama da bi mogli efikasnije da sprovode projekte. Polovina CIF projekata je započela uz kašnjenje od mesec i po dana, što je uzrokovano odloženim transferima opštinskog sufinsaniranja i produženim otvaranjem namenskih podračuna. To je smanjilo izdvajanja programa za ovu aktivnost tokom prvog kvartala 2015.

3.9 Podrška mlađima u albanskoj zajednici da ovladaju srpskim jezikom

Na osnovu konsultacija sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i KT, Evropski PROGRES je izradio OPZ za angažovanje pravnog lica koje će biti zaposleno u odabiru asistenata u nastavi srpskog jezika kao nematernjeg jezika u izabranim osnovnim školama u Preševu i Bujanovcu. OPZ je predstavljen na sastanku UOP u februaru i nije bilo primedbi. Pre donošenja konačne odluke o angažovanju asistenata u nastavi, Evropski PROGRES će takođe posetiti izabrane škole i proceniti nivo njihovog vlasništva i podrške planiranoj intervenciji.

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

3.10 Osmišljavanje i sprovođenje ciljanih mera radi smanjenja migracija sa juga, jugoistoka i jugozapada Srbije

Tokom sastanka sa Komesarijatom za izbeglice i migracije u martu, zabeležena je potreba za izgradnjom kapaciteta. Komesarijat je takođe predložio pružanje pomoći Centru za hitan prijem povratnika po ugovoru o re-admisiji u Beloj Palanci.

Izgleda da neće biti potrebe za sprovođenjem informativne kampanje o migracijama, obzirom da će Komesarijat uskoro započeti sličnu inicijativu širom zemlje. U tom svetlu, u okviru izrade godišnjeg izveštaja koji je po rasporedu u julu 2015, Evropski PROGRES će razmotriti da li je bilo potrebe da se ponovo osmisli aktivnost i možda prenameni deo sredstava na druge inicijative.

Rezultat 4

Efekti evropskih integracija Srbije predočeni opštoj javnosti

4.2 Predočavanje akcija, rezultata i efekata aktivnosti Programa vezanih za ukupne napore Srbije da se pridruži Evropskoj uniji

Posete i događaji

Održane su **dve posete viskog profila**. Ambasador DEU posetio je Bujanovac i Vranje 3. i 4. februara 2015. radi obeležavanja početka izgradnje objekta za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu i primopredaje sporazuma o bespovratnoj pomoći za projekte u jugoistočnoj Srbiji koji su podržani kroz CIF. Ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, visoki komesar OEBS-a za nacionalne manjine, predsednik Koordinacionog tela za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa i predsednik opštine Bujanovac prisustvovali su događaju u Bujanovcu. O poseti je objavljeno preko 60 pozitivnih medijskih izveštaja.

Izvršna direktorka UNOPS-a posetila je Srbiju 9. i 10. marta i sastala se sa predstavnicima Vlade Republike Srbije, donatorima i korisnicima i prenela posvećenost UNOPS-a podržavanju Vlade u sprovođenju reformi na putu ka Evropskoj Uniji. Poseta je potvrdila značaj programa pomoći za nedovoljno razvijena područja.

Četvrti sastanak Upravnog odbora programa organizovan je u Blacu 27. februara 2015. i privukao preko 50 učesnika, uključujući 13 gradonačelnika/predsednika opština i omogućio produktivnu diskusiju o preprekama sa kojima se suočavaju LSU u izradi infrastrukturnih projekata. O događaju je objavljeno preko 25 pozitivnih medijskih izveštaja.

Evropski PROGRES i njegov prethodnik, EU PROGRES, predstavljeni su na **Sajmu projekata EU**, koji je organizovala DEU da bi povećala svest javnosti o podršci EU Srbiji.

Pomoćna sredstva i vizuali

Razvijeni su koncept i vizuelni dizajn³⁰ **Biltena Evropskog PROGRES-a**. Bilten će obezrediti uvid u ključne vesti Evropskog PROGRES-a, informacije o otvorenim pozivima i tenderima, promovisati primere dobre prakse LSU i najaviti naredne događaje. Sadržće ograničenu količinu teksta i umesto toga nuditi linkove do detaljnijih informacija koje će se nalaziti na internet prezentaciji programa. Priprema tekstova i materijala za prvo izdanje je u finalnoj fazi, a javna prezentacija se planira u aprilu.

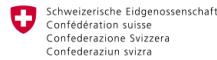
³⁰ Radna verzija dizajna Biltena nalazi se u Aneksu IV.

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Program je takođe razvio okvir za korišćenje **digitalnih komunikacija³¹** i otvorio nalog na Tviteru³².

Logo programa je revidiran i stavljen je grb Republike Srbije pre grbova programskega partnera. Revidirani logo je odobrila DEU i SDC i sada je u skladu sa smernicama vidljivosti Vlade Republike Srbije.

U okviru napora da se uspostavi jaka komunikacija oko projekta izgradnje objekta za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu, Evropski PROGRES je izradio strategiju komunikacije koja pruža okvir za aktivnosti i treba da obezbedi da su ključni akteri upoznati sa napretkom projekta. Pored toga, ova strategija ima za cilj da iskoristi zamajac koji je projekat pokrenuo i promoviše integrisani pristup razvoju Bujanovca i okoline.

Medijski rad i pokrivenost

Organizovana su **dva intervjua**. Izvršna direktorka UNOPS-a dala je intervju za dnevne novine Politika, u kojem je, između ostalih tema, govorila o razvojnoj podršci u jugoistočnoj i jugozapadnoj Srbiji. Intervju menadžera programa Evropski PROGRES za regionalni internet portal JUGpress i nacionalnu novinsku agenciju Fonet, takođe je objavljen u regionalnom magazinu Naša nova reč. Intervju je bio usmeren na saradnju sa opština i prvu godinu sprovođenja Evropskog PROGRES-a.

Broj izveštaja u medijima

140

januar- mart 2015.

420

od početka realizacije Programa

Pušteno je **pet saopštenja za štampu** i dovelo do 140 pozitivnih medijskih izveštaja,³³ što je porast od 15 odsto u poređenju sa prethodnim programom tokom istog perioda implementacije. Mediji su pokazali interesovanje za ambasadorsku posetu, što još jednom potvrđuje da je prisustvo državnih i donatorskih zvaničnika u području programa značajno za vidljivost njihove finansijske podrške. Mediji su takođe izveštavali o pozivima za predloge projekata u okviru Evropskog PROGRES-a, posebno za izradu tehničke dokumentacije, CIF projektima i informativnim sesijama za žensko preduzetništvo. Finansijska podrška Evropske Unije i Vlade Švajcarske ispravno je zabeležena u izveštajima.

Objavljena su dva negativna medijska izveštaja, u kojima su, iako nisu bili o Evropskom PROGRES-u ili EU PROGRES-u, programi pomenuti: nakon javne rasprave o izveštaju Balkanske istraživačke mreže (BIRN) o eventualnim neregularnostima tendera za ispumpavanje vode iz kolubarskog

³¹ Okvir za digitalne komunikacije Evropskog PROGRES-a nalazi se u Aneksu IV.

³² Tviter nalog Evropskog PROGRES-a: <https://twitter.com/EvropskiProgres>.

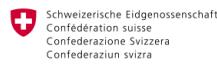
³³ Pokrivenost nacionalnih medija obuhvata novinske agencije FoNet i Tanjug, Radio televiziju Srbije, dnevne novine Večernje novosti i Danas. Svi glavni regionalni mediji kao što su Južne vesti, JugMedia, Jugpress, RTV Vranje, Topličke vesti i OK Radio redovno pokrivaju dešavanja na programu. Detaljni pregled medijskih izveštaja dostupan je u Aneksu IV.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

kopa, čiji deo su negativne reakcije premijera Srbije, Politika je objavila tekst o BIRN-u i njegovim donatorima, pominjući EU PROGRES koji je pružio deo finansijske podrške, bez dodatnih detalja; regionalni nedeljnik Vranjske, napisao je kritičan tekst o projektu deponije Meteris, ali je pohvalio podršku EU PROGRES-a ovoj inicijativi. Obzirom da tekstovi nisu sadržali pogrešne ili negativne informacije o programu, nije bilo potrebno preuzeti nekakve mere.

Internet prezentacija

Internet prezentacija Evropskog PROGRES-a privukla je u proseku 2.135 jedinstvenih posetilaca mesečno, sa ukupno 11.434 registrovanih tokom perioda izveštavanja. Portal se redovno ažurira najrelevantnijim dokumentima i najnovijim vestima o programske aktivnostima. Daleko najpopularnija stranica bila je vest o informativnim sesijama u okviru podrške ženskom preuzetništvu, koja je pregledana 4.573 puta u martu, za kojom slede vesti o konkursima i javnim pozivima.

Broj poseta vebajtu Programa

11.434

januar- mart 2015.

13.315

od postavljanja vebajta

Komunikaciona podrška drugim sektorima

Pružena je jaka komunikaciona podrška drugim sektorima radi promocije poziva za predloge projekata za CIF i informativnih sesija za žensko preuzetništvo.

4.2 Sprovođenje kampanja zagovaranja / jačanja javne svesti u partnerstvu sa građanskim društvom uz posvećivanje pažnje evropskim vrednostima

OPZ³⁴ za prvu kampanju „Približavanje Evropskih integracija stanovnicima jugoistočne i jugozapadne Srbije“ je završen, odobren od strane donatora, Kancelarije ministarke bez portfelja zadužene za evropske integracije i SEIO, i biće oglašen početkom aprila. Kampanja bi trebalo da bude pokrenuta do septembra 2015. a trajaće godinu dana sa kulminacijom oko obeležavanja Dana Evrope 9. maja 2016.

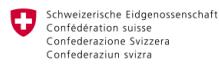
³⁴ OPZ se nalazi u Aneksu IV.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Menadžment i koordinacija

Program primenjuje uspostavljen okvir upravljanja za planiranje, upravljanje rizicima i problemima, komunikacije i učenje na osnovu iskustva. Takođe je započet rad na uspostavljanju konfiguracionog menadžmenta, praćenja koristi i razvoja sveobuhvatnog pristupa kvalitetu.

Upaljni odbor programa

Sastanak Upravnog odbora programa održan je u Blacu 27. februara 2015. i doveo do odobrenja 40 projekata za izradu glavnih projekata i kriterijuma za poziv za izradu planova detaljne regulacije. Sledeći sastanak UOP planiran je za 28. april 2015.

Finansije³⁵

Konačni finansijski iznosi nači će se u sertifikovanim finansijskim izveštajima, ali informacije u ovom izveštaju služe za uvid u trendove potrošnje. Sledi ključni finansijski indikatori za period izveštavanja:

- Ukupna potrošnja zaključno sa 31. martom 2015. iznosi 1.564.794 evra odnosno 8,96 odsto budžeta programa.
- Potrošnja tokom prvog kvartala 2015. iznosila je 480.449 evra, odnosno 72 odsto od planiranih 663.183 evra.
- Predviđena potrošnja tokom drugog kvartala 2015. iznosi 1.212.111 evra.
- Druga tranša od SDC-a primljena je u decembru 2014.

Evropski PROGRES će biti predmet verifikacione misije Evropske komisije planirane tokom četvrtog kvartala 2015.

Nabavke

Sledi napredak po ključnim aktivnostima nabavki:

- Izdat konsultantski ugovor za sprovođenje Procene upravljanja na lokalnom nivou u 34 opštine.
- Potpisani ugovor za izgradnju objekta Ekonomskog fakulteta u Subotici, Odeljenja u Bujanovcu.
- Potpisani ugovor za tehničku kontrolu građevinskih radova na objektu Ekonomskog fakulteta u Subotici, Odeljenja u Bujanovcu.
- Potpisano 36 ugovora o bespovratnoj pomoći u okviru Fonda za učešće građana i za unapređenje registara poreskih obveznika.

Zaposleni Evropskog PROGRES-a koji se bave nabavkama i menadžment proći će obuku o Primeni održivih nabavki u septembru 2015. Ova vežba će doprineti povećanju aspekta održivosti nabavki unutar aktivnosti nabavki Evropskog PROGRES-a. Obuku će održati eksperti UNOPS-a.

Ostale aktivnosti nabavki odnosile su se na organizaciju događaja Evropskog PROGRES-a (npr. sastanak UOP, informativne sesije), ambasadorsku posetu i proizvodnju promotivnog materijala.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Ljudski resursi

Evropski PROGRES je sproveo planiranje radne snage koje je dovelo do identifikacije pozicija, posebnih saradničkih funkcija i veština koje su potrebne programu tokom 2015. Tokom perioda izveštavanja, program je angažovao dodatne konsultante-saradnike za grafički dizajn i finansijsko praćenje i reviziju kao i recepcionera sa pola radnog vremena za podršku aktivnostima na jugoistoku i jugozapadu zemlje.

Zaposleni na programu utvrdili su lične ciljeve koji se odnose na učinak za 2015. na osnovu kojih će se njihov angažman, doprinos i rezultati ostvareni u okviru Evropskog PROGRES-a pratiti i evaluirati tokom godine.

Operativni centar UNOPS-a u Srbiji (RSOC) nastavlja da podržava razvoj zaposlenih u Evropskom PROGRES-u kroz ulaganje u aktivnosti obuke koje se posebno odnose na određene veštine projektnog menadžmenta, održive infrastrukture i nabavki, standarda ponašanja i dobrog upravljanja kao opšte funkcionalne obuke.

Odbor revizora Ujedinjenih nacija posetio je RSOC i program u okviru revizije upravljanja UNOPS-a za 2014. Glavni fokus revizije bilo je upravljanje ljudskim resursima. Preliminarni izveštaj odbora je pozitivan, a ishod će verovatno biti uključen u izveštaj revizora o segmentu ljudskih resursa UNOPS-a na globalnom nivou.

Izveštavanje i praćenje

Ovaj kvartalni izveštaj pokriva period od 1. januara do 31. marta 2015. Zaposleni u Evropskom PROGRES-u podnose nedeljne i mesečne izveštaje. Program podnosi opšte mesečne izveštaje, a iako to nije ugovorna obaveza, oni se mogu staviti na raspolaganje SEIO i donatorima na zahtev.

Evropski PROGRES je izradio matricu sa ključnim društveno-ekonomskim indikatorima³⁶ u svom području odgovornosti. Program će sakupiti relevantne podatke na godišnjem nivou radi praćenja glavnih trendova u oblasti. To je prvi korak u izradi sveobuhvatnog okvira za praćenje programa.

Evaluacija

Vlada Republike Srbije i donatori će odvojeno i nezavisno evaluirati program.

Kancelarije

Kancelarija Evropskog PROGRES-a u Nišu premeštena je u novu zgradu od 1. marta 2015. Ovaj korak je preduzet sa ciljem da se smanje tekući troškovi kancelarije i doprinese celokupnoj efikasnosti troškova programa. Program će smanjiti troškove grejanja i iznajmljivanja prostorija za skoro 50 odsto mesečno.

Bezbednost

- Obavezni bezbednosni test provere komunikacija putem SMS-a uspešno je održan. Procenat uspešnosti na nivou čitavog RSOC povećao se sa 85 odsto tokom septembra 2014. na 92 odsto

³⁶ Matrica sa ključnim oblastima društveno-ekonomskih pokazatelja nalazi se u Aneksu V.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

tokom prvog kvartala 2015. Samo jedan zaposleni Evropskog PROGRES-a nije odgovorio. što je unapređenje u odnosu na septembarski test kada četvero zaposlenih nije odgovorilo.

- Obavezan test komunikacija satelitskim telefonom (glas i SMS) uspešno je obavljen sa obe jedinice u beogradskoj i niškoj kancelariji. Ažurirana su bezbednosna dokumenta za sve zaposlene. Sve kolege su dobole podsetnik da se upoznaju sa bezbednosnim pravilima i procedurama. Svi zaposleni su prošli osnovni i napredni test iz bezbednosti.
- Spisak zaposlenih se ažurira i prosleđuje Odseku za sigurnost i bezbednost UN-a (UNDSS)³⁷ na mesečnom nivou.

Nisu zabeleženi nikakvi bezbednosni problemi niti pretnje po zaposlene u Evropskom PROGRES-u.

Informacione i komunikacione tehnologije

Sprovedene su sledeće aktivnosti u oblasti IKT:

- Potpisani je ugovor sa novim mobilnim operaterom; novi aparati će biti obezbeđeni zaposlenima početkom aprila.
- Novi intranet je funkcionalan od sredine februara, a na njemu se nalaze važna projektna dokumenta za svaki program i projekat koji se sprovodi u okviru UNOPS-a u Srbiji, uključujući i Evropski PROGRES.
- U beogradskoj kancelariji je od 1. marta instalirana mogućnost bekapa na intranetu.

Rizici i problemi

Sledi uvid u ključne prepoznate rizike kao i informacije o onima koji su se materijalizovali.

Novi rizici

Smanjen uticaj na investicije i zapošljavanje zbog ograničenog broja ekonomskih projekata. Iako je program podsticao razvoj ekonomskih projekata propisivanjem povoljnijih kriterijuma za pozive i kroz zagovaranje, LSU su predale manji broj aplikacija koje se odnose na ekonomске projekte. Ukoliko se materijalizuje ovaj rizik, kao što je bio slučaj sa pozivom za glavne projekte, bio bi smanjen uticaj Evropskog PROGRES-a na investicije i zapošljavanje. Da bi se ublažio ovaj rizik, program će nastaviti da favorizuje ekonomске projekte tamo gde je to moguće, pozvaće UOP da zagovara za inicijative u oblasti ekonomskog rasta i pokušaće da podigne svest relevantnih nacionalnih institucija o sistemskim preprekama za ekonomski razvoj na lokalnom nivou.³⁸

Ograničen broj ili odsustvo projekata JPP: konsultacije koje je program sproveo u pogledu aktivnosti JPP pokazale su da LSU imaju ograničeno znanje o ovom konceptu. Pored toga JPP je i dalje relativno nov koncept u Srbiji i postoji mali broj pozitivnih praktičnih primera koji bi se mogli predstaviti. Na kraju, uspeh JPP inicijativa zavisi od dostupnosti investitora, a to je ozbiljan rizik. Kako bi predupredili

³⁷ Odsek za sigurnost i bezbednost (UNDSS) je odgovoran da predvodi, pruža operativnu podršku i nadzire sistem upravljanja bezbednošću, obezbedi maksimalnu bezbednost zaposlenih i izdržavanih lica kao i da omogući najsigurnije i najefikasnije sprovođenje programa i aktivnosti sistema Ujedinjenih nacija.

³⁸ Napor da se podigne svest o preprekama za razvoj ekonomskih projekata uklapa se u već planirane inicijative u okviru vertikalne dimenzije dobrog upravljanja.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

ove rizike, program će organizovati sesije za unapređenje razumevanja JPP od strane LSU i, u odgovarajućem trenutku, investicionu konferenciju u cilju promocije JPP u privatnom sektoru.

Problemi

Rizici koji se odnose na **smanjenu zainteresovanost aktera** za neke aktivnosti se materijalizovao. Najbolji primer, verovatno, jeste poziv za izradu PKI i PB gde je samo 15 LSU zatražilo podršku, čak i nakon produženja roka. Program je utvrdio da u devet LSU nije bilo podrške opštinskog rukovodstva za učešće, uprkos opštem interesu Kancelarija za LER i finansijskih službi. Sigurno je da se „entuzijazam“ za program nekih predsednika opština smanjio nakon što su saznali da će sprovođenje infrastrukturnih projekata početi 2017. Pored toga, slab odgovor na neke pozive uzrokovani je ograničenim kapacitetima LSU. Na primer, najmanje tri opštine nisu učestvovali u pozivima za izradu PKI i PB zbog ograničenih resursa Kancelarija za LER. Sve to ukazuje da program treba da poveća komunikaciju sa opštinskim rukovodstvom po pitanju aktivnosti da bi ohrabrio njihovo učešće ali i da prepozna sve objektivne prepreke njihovom daljem angažovanju. Evropski PROGRES će takođe nastaviti sa obraća pažnju na „slabije“ LSU.

U ovom periodu došlo je do **prekomponovanja** lokalnih uprava u Žitoradi i Brusu. Program je odmah reagovao i uspostavio odnose sa novoizabranim predsednicima opština. Zahvaljujući tome, novo rukovodstvo je spremno da nastavi sa svim programske aktivnostima i najavilo je učešće u otvorenim i planiranim pozivima. Dok će u ovom konkretnom slučaju efekat rizika biti minimalan ili čak pozitivan, česta prekomponovanja i promene opštinskih službenika nepovoljno utiću na rad programa. Evropski PROGRES će negovati odnose sa opštinskim rukovodstvom obzirom da je to od izuzetnog značaja za učešće LSU.

Registrar rizika i problema³⁹ sadrži i početne i novoprepoznate rizike, kao i informacije o planiranim odgovorima i njihovom statusu. On takođe sadrži sve probleme koji su se do sad pojavili kao i status preduzetih mera u odgovoru na te probleme.

Kvalitet i održivost

Evropski PROGRES ima koristi od rada implementacionog partnera, Operativnog centra UNOPS-a u Srbiji (RSOC) na uvođenju procedura za unapređenje učinka programa. Tokom prvog kvartala 2015. UNOPS u Srbiji je pokrenuo Standardne operativne procedure za **interni mehanizam za proveru kvaliteta projekata na kvartalnom nivou** koje sadrže uputstva o tome kako da se sprovode odgovarajuće provere kvaliteta sa ciljem da se osigura da se projekti RSOC, uključujući i Evropski PROGRES, sprovode u skladu sa standardima projektnog menadžmenta UNOPS-a i da ispunjavaju očekivanja klijenata i donatora.

Provera kvaliteta projekata je jedna od najznačajnijih tehniki upravljanja projektima, koja obuhvata pregled razloga za pokretanje projekta, izvodljivost i primenu adekvatnih rešenja. Ona je komplementarna sa onlajn proverom kvaliteta učešća koja se sprovodi na nivou organizacije kvartalno, i prati i evaluira projekte i programe u skladu sa PRINCE2 metodologijom.

Evropski PROGRES redovno sarašuje sa **kancelarijom za projektni menadžment** koja je formirana u okviru UNOPS-a Srbija. Kancelarija pruža vredne savete u pogledu daljeg razvoja praksi i alata za

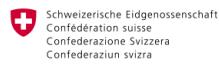
³⁹ Registrar rizika i problema nalazi se u Aneksu V, prilog 5.1.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

upravljanje rizicima i problemima i podržavaće program u razvoju konfiguracionog menadžmenta tokom drugog kvartala 2015.

Program takođe nastavlja da integriše DU i rodne teme gde god je to moguće. Na primer, rodna ravноправност je bila ključna tema za učenje tokom svih sastanaka zaposlenih i biće fokus prvog biltena dok pozivi Evropskog PROGRES-a i dalje sadrže DU u kriterijumima ocenjivanja.

Naučene lekcije

Evropski PROGRES je sproveo šest poziva za predloge projekata od oktobra 2014. do marta 2015. u okviru kojih su LSU mogle da traže tehničku pomoć za izradu projektnih aplikacija. Pomoć je obuhvatila posete izabranim opštinama, diskusije sa nadležnim opštinskim službenicima u odnosu na kriterijume i identifikaciju projekata i pružanje onlajn pomoći tokom pripreme predloga.

Opšti kvalitet aplikacija bio je niži od očekivanog, što je, između ostalog, ukazalo na to da **tehnička pomoć programa nije uvek delotvorna**. Analiza pokazuje da je većina LSU zatražila pomoć tek nekoliko dana pre kraja roka za pozive. Stoga, pošto je bilo dosta zahteva za pomoć u ograničenom vremenskom periodu, program nije mogao da pruži podršku koja bi mogla da unapredi kvalitet aplikacija. Da bi rešio ovaj problem, Evropski PROGRES će postaviti vremenski okvir u okviru kojeg će LSU moći da traže pomoć. Pored toga, zaposleni na programu će nastojati da podrže ili bar da provere aplikacije LSU koje tvrde da im ne treba pomoć, jer se to takođe pokazalo kao dobar recept za slabe predloge. Ova lekcija će biti primenjena u okviru poziva za projekte lokalne infrastrukture i na dalje.

Program je takođe prepoznao da je **engleski i dalje problem** za LSU. Bilo je slučajeva gde su projekti na srpskom bili zadovoljavajući, ali loš prevod na engleski je značajno umanjio njihov kvalitet. To je posebno slučaj sa opštinama koje su koristile onlajn alatke za prevođenje. Evropski PROGRES je stoga savetovao LSU da ostave vreme potrebno za prevod dokumenata, kao i da razmotre da angažuju prevodioce kada nemaju zaposlene sa dovoljnim znanjem engleskog jezika.

Tokom poziva za tehničku pomoć u planiranju kapitalnih investicija i programskom budžetiranju, Kancelarije za LER u nekim opštinama nisu imale adekvatnu podršku sektora za finansije i urbanizam. Bez prateće dokumentacije, Kancelarije za LER nisu bile u mogućnosti da pripreme aplikacije na vreme. Program će u buduće zahtevati od predsednika opština da osiguraju **učešće nadležnih opštinskih službi** u određenim aktivnostima koje se odnose na Evropski PROGRES. Ova lekcija, međutim, ukazala je da i dalje postoji šira potreba da se unapredi interna opštinska koordinacija.

Ovaj period je potvrdio da je dobitnicima bespovratne pomoći u okviru Evropskog PROGRES-a, posebno LSU, često potrebno **više od 30 dana pre nego što mogu da realizuju sufinsansiranje** za odobrene projekte. U slučaju CIF grantova, skoro polovina projekata je kasnila između 30 i 45 dana zbog otvaranja podračuna, rebalansa lokalnih budžeta u nekim opštinama i transfera sufinsansiranja na zajednički račun. Obzirom da procedura ne može da se ubrza, Evropski PROGRES mora da obezbedi da se ovo vreme adekvatno uračuna u pojedinačne projektne planove pre izdavanja ugovora i u projekcije rada i potrošnje programa.

Nakon završetka poziva, bilo je slučajeva da su neuspešni aplikanti zahtevali dodatne informacije ili se protivili rezultatima. Dok je program nastojao da efikasno odgovori, uz argumentaciju, u nekim slučajevima neuspešni aplikanti su imali različite zahteve, kao što je zahtev za uvidom u kompletne

evaluacionu dokumentaciju. To je pokazalo da program treba da usvoji **jasne smernice o načinu na koji može da se odgovara na eventualne žalbe**, uz primedbu da se osigura transparentnost ali i očuva integritet procesa. Evropski PROGRES je zatražio savet od donatora i SEIO i izradiće smernice tokom drugog kvartala 2015.

Pregled naučenih lekcija dostupan je u Aneksu V, Prilog 5.2 – Dnevnik lekcija Evropskog PROGRES-a.

Plan rada

Plan rada Evropskog PROGRES-a za period od 1. aprila do 30. juna 2015. dostupan je u Aneksu V, Prilog 5.4. Slede ključna mesta u narednom periodu izveštavanja:

Rezultat 1

Ojačano lokalno upravljanje i kapaciteti za planiranje i upravljanje uvođenjem novih ili poboljšanjem postojećih postupaka i procesa u skladu sa načelima dobrog upravljanja

- Početak pružanja tehničke pomoći u planiranju kapitalnih investicija i programskom budžetiranju (Aktivnost 1.1).
- Objavljivanje poziva za geografski informacioni sistem (Aktivnost 1.2).
- Dodela bespovratne pomoći za izradu planova detaljne regulacije (Aktivnost 1.2).
- Završetak prva dva modula FIDIC obuka (Aktivnost 1.3).
- Završetak konsultacija sa stručnjacima za dobro upravljanje iz Švajcarske i izrada plana za uspostavljanje centara za dobro upravljanje (Aktivnost 1.4).
- Završetak uporedne procene rodne ravnopravnosti 34 LSU i početak izrade prilagođene pomoći za mehanizme rodne ravnopravnosti (Aktivnost 1.5).
- Izbor LSU koje će biti podržane u procesu rodno odgovornog budžetiranja (Aktivnost 1.7).

Rezultat 2

Konkurentnost lokalne privrede unapređena poboljšanjem poslovnog ambijenta i upravljačkih/organizacionih kapaciteta MSP/poljoprivrednih proizvođača

- Predstavljanje portala o konkurentnosti LSU i početak ažuriranja podataka o konkurentnosti (Aktivnost 2.1).
- Definisanje obima aktivnosti za unapređenje poslovnog okruženja (Aktivnost 2.1).
- Dodela bespovratne pomoći za izradu glavnih projekata (Aktivnost 2.2).
- Identifikacija dva međuopštinska projekta za izradu tehničke dokumentacije (Aktivnost 2.2).
- Završavanje radova na zidanju i betoniranju objekta za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu (Aktivnost 2.3).
- Identifikacija regionalnog infrastrukturnog projekta izgradnje kroz CFCU (Aktivnosti 2.3).
- Pomoć LSU u pripremi koncepata za poziv kroz CFCU (Aktivnost 2.4).
- Pružanje inicijalnih preporuka za intervencije DU u infrastrukturnim projektima (Aktivnost 2.5).
- Završetak pristupa za rad na vertikalnoj dimenziji DU i saglasnost oko angažovanja nacionalnih aktera (Aktivnost 2.6).
- Oglasavanje poziva za predloge projekata javno-privatnog partnerstva (Aktivnost 2.7).
- Dodela bespovratne pomoći klasterima i praćenje sprovođenja (Aktivnost 2.8).
- Definisanje kriterijuma za podršku grupama poljoprivrednih proizvođača (Aktivnost 2.10).

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

- Završetak informativnih sesija i finalizacija poziva za pokretanje ženskih biznisa (Aktivnost 2.10).

Rezultat 3

Poboljšan pristup zapošljavanju koje obezbeđuje jednake mogućnosti ženama i muškarcima i socijalnu inkluziju najranjivijih i marginalizovanih grupa

- Razvoj pristupa i definisanje kriterijuma za SSG (Aktivnost 3.2).
- Ugovaranje implementacionog partnera za aktivnosti socijalnog uključivanja i zapošljavanja (Aktivnosti 3.4 i 3.5).
- Definisanje specifikacije za nabavku medicinske opreme izabranim zdravstvenim centrima (Aktivnost 3.6).
- Definisanje kriterijuma za podršku kulturnim ustanovama u saradnji sa KT (Aktivnost 3.7).
- Ugovaranje implementacionog partnera za asistente u nastavi i priprema nabavke udžbenika, priručnika i pratećeg nastavnog materijala (Aktivnost 3.9)

Rezultat 4

Efekti evropskih integracija Srbije predočeni opštoj javnosti

- Organizovanje najmanje tri događaja visokog profila, uključujući i peti UOP.
- Početak promocije programskih aktivnost na Titteru i Fejsbuku.
- Izrada opštinskih profila koji sadrže informacije o podršci Evropskog PROGRES-a.
- Izbor konsultantske kuće i početak priprema za sprovođenje prve kampanje „Približavanje evropskih integracija stanovnicima jugoistočne i jugozapadne Srbije“.

Aneks VI – Napredak u odnosu na indikatore u matrici logičkog okvira

Legenda

- Aktivnost završena i rezultati ostvareni u skladu sa postavljenim ciljevima
- Aktivnost se uopšteno gledano odvija u skladu sa planom
- Aktivnost se odvija uz kašnjenje koje je pod kontrolom
- Aktivnost je kritična

Objektivno proverljivi indikatori	Napredak tokom perioda izveštavanja	Opšti status
Opšti cilj: Doprineti održivom razvoju nerazvijenih delova Srbije stvaranjem povoljnijeg ambijenta za razvoj biznisa i infrastrukture uz primenu principa dobrog upravljanja, čime će se unaprediti mogućnosti zapošljavanja i socijalne inkluzije.		
Srbija napredovala na rang listi Izveštaja o poslovanju Svetske banke za najmanje pet mesta. Srbija napredovala na rang listi Svetskog izveštaja o konkurentnosti za najmanje pet mesta.		Nije primenljivo.
Svrha programa: Unapređenje lokalnog upravljanja i uslova za razvoj biznisa i infrastrukture unapređenjem i/ili jačanjem kapaciteta za planiranje i upravljanje, unapređenje povoljnog poslovnog ambijenta, kao i podrška izradi politika socijalne inkluzije i zapošljavanja.		
Ukupna ulaganja u infrastrukturu povećana za najmanje 10 odsto na godišnjem nivou. Najmanje pet novih investicija u industriju do kraja Programa. Izvoz sektora MSP povećan za najmanje 5 odsto do kraja Programa. (Ne)posredne aktivnosti sprovedene u okviru Programa omogućile zapošljavanje najmanje 1.500 ljudi.	Manje od 10 odsto aplikacija na poziv za glavne projekte odnosi se na stvaranje uslova za razvoj ekonomske infrastrukture. Pored toga, preko 50 odsto aplikacija usmereno je na rekonstrukciju postojećih objekata. To ne doprinosi cilju Evropskog PROGRES-a koji se odnosi na doprinos investicijama i zapošljavanju.	Evropski PROGRES je stavio akcenat na ekonomski uticaj tokom razvoja kriterijuma za pružanje podrške kroz javne pozive. U svojoj komunikaciji sa LSU program redovno podstiče razvoj projekata sa potencijalom za investiranje i zapošljavanje. Međutim, do 31. marta prijavljen je manji broj projekata koji bi mogli da omoguće investicije i ekonomski rast u području programa.

Rezultat 1: Ojačano lokalno upravljanje i kapaciteti za planiranje i upravljanje uvođenjem novih ili poboljšanjem/ukidanjem postojećih postupaka i procesa u skladu sa načelima dobrog upravljanja		
Aktivnost 1.1.1 Najmanje 50 odsto LSU koje učestvuju u Programu su uveli planiranje kapitalnih investicija do kraja sprovođenja Programa (početna pozicija 2014: 23 odsto). ⁴⁰	Deset od 15 projekata predatih tokom poziva za tehničku podršku planiranju kapitalnih investicija biće predloženo za odobrenje na UOP u aprilu.	Na decembarskom sastanku UOP je odobrio kriterijume za pružanje podrške za planiranje kapitalnih investicija. Sproveden je poziv za pružanje tehničke podrške LSU.
Aktivnost 1.1.2 Najmanje 15 LSU je do kraja Programa uvelo višegodišnje programsko budžetiranje (početna pozicija 2013: pet LSU ima delimično programsko budžetiranje). ⁴¹	Deset od 15 projekata predatih tokom poziva za programsko budžetiranje biće predloženo za odobrenje na UOP u aprilu.	Na decembarskom sastanku UOP je odobrio kriterijume za pružanje podrške za izradu programskih budžeta. Sproveden je poziv za pružanje tehničke podrške LSU.
Aktivnost 1.1.3 Najmanje 15 LSU je povećalo prihode od poreza na imovinu za najmanje 15 odsto do kraja Programa (jačanjem odnosa odgovornosti,poboljšanjem registra poreskih obveznika i jačanjem svesti građana o obavezi da plaćaju poreze). Početna pozicija: broj poreskih obveznika i godišnji prihod od poreza će biti određen za svaku LSU nakon odabira lokalnih samouprava. ⁴²	Sporazumi o bespovratnoj pomoći za unapređenje registara poreskih obveznika potpisani su sa 16 LSU a sprovođenje projekata je započelo.	Sproveden javni poziv za unapređenje baze podataka poreskih obveznika: 30 LSU podnelo prijave i više od polovine (16) je odobreno za finansiranje na sastanku UOP u decembru 2014. Svi 16 sporazuma o bespovratnoj pomoći je dodeljeno, a sprovođenje je započelo.
Aktivnost 1.2 Kapaciteti za upravljenjem geo-prostornim podacima i/ili kvalitet geo-prostornih podataka unapređeni u najmanje 10 lokalnih samouprava do kraja Programa. (početna pozicija 2014: 33 odsto po opštini). ⁴³	Poziv za uspostavljanje/unapređenje geografskog informacionog sistema biće predstavljen na UOP u aprilu 2015.	Procena je pokazala da LSU imaju interes i potencijal za unapređenje GIS-a. Razvijen je poziv za uspostavljanje/unapređenje geografskog informacionog sistema i biće predstavljen na UOP u aprilu.
Aktivnost 1.2 Najmanje 15 opština izradilo planove detaljne regulacije (PDR) ili plansku dokumentaciju višeg reda koja olakšava razvoj ekonomskih projekata do kraja Programa.	Poziv za predloge projekata za izradu planova detaljne regulacije objavljen je 5. marta 2015.	Procena planske dokumentacije je pokazala da je svim LSU potrebna pomoć u izradi planova detaljne regulacije (PDR). Kriterijumi su odobreni na februarskom sastanku UOP a poziv za predloge projekata je objavljen 5. marta 2015. Fokus je na PDR sa ekonomskim potencijalnom.
Aktivnost 1.3 Do kraja Programa su sve LSU obuhvaćene Evropskim PROGRESom uveli mehanizme za praćenje i evaluaciju infrastrukturnih projekata, pretpostavljaju primenu ugovora FIDIC nad drugim modalitetima a Inženjerska komora Srbije je uvela FIDIC programe obuke.	Procena potreba je sprovedena a 101 opštinski kandidat odabran za obuku o modalitetima ugovora Međunarodne federacije inženjera konsultanata (FIDIC).	Udruženje inženjera konsulanata Srbije odabrano je da sproveđe obuku za korišćenje FIDIC modela ugovora prilikom sprovođenja infrastrukturnih projekata. Procena potreba sprovedena tokom prvog kvartala 2015. a 101 kandidat iz opština izabran je za učešće na obukama.

⁴⁰Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁴¹Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁴²Godišnji izveštaji kancelarije.

⁴³Prepreke u razvoju infrastrukture, EU PROGRES, 2013.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Aktivnost 1.4 Do kraja Programa su pokrenute, razvijene i sprovedene reforme institucionalnog upravljanja u najmanje pet LSU, s naglaskom na povećanje odgovornosti, transparentnosti i efikasnosti javnih usluga koje pružaju građanima, uz razvoj ili reviziju najmanje deset lokalnih politika ili lokalnih propisa u skladu sa pravnim okvirom RS.	Ugovorena je procena upravljanja na lokalnom nivou, čiji će nalazi biti iskorišćeni za prilagođavanje reformi upravljanja u opštinama i u toku je u 34 opštine.	Proces je započet posetama opštinama i njihovim imenovanjem 34 osobe zadužene za dobro upravljanje (DU). Održana je uvodna radionica o DU u decembru 2014. U toku je procena upravljanja na lokalnom nivou.
Aktivnost 1.5 Lokalni mehanizmi za rodnu ravnopravnost (MRR) formirani i lokalni akcioni planovi za rad MRR usvojeni u svim LSU obuhvaćenim Evropskim PROGRESom do kraja 2015. Najmanje 30 MRR do kraja 2016. uspešno sprovele projekte za koje im je Evropski PROGRES odobrio bespovratnu pomoć za unapređenje rodne ravnopravnosti. Najmanje dve trećine LSU obezbeđuju sredstva za aktivnosti lokalnih MRR do kraja Programa. Početna pozicija: Formiran je 31 MRR a dve LSU su imenovale službenike zadužene za rodnu ravnopravnost, 23 opštine obuhvaćene Evropskim PROGRESom je sačinilo Lokalne akcione planove za unapređenje rodne ravnopravnosti. ⁴⁴	Uporedna procena RR je sprovedena u 28 LSU.	Potpisan ugovor sa implementacionim telom, <i>UN Women</i> . Sprovođenje je u toku. Uporedna procena rodne ravnopravnosti sprovedena u 28 opština.
Aktivnost 1.6 Do kraja 2015. povećana znanja najmanje 50 odsto odbornica u deset Skupština LSU o pitanjima rodne ravnopravnosti i tehnikama zagovaranja. Odbornice u svih deset LSU su se uspešno zalagale za rešenje najmanje jednog pitanja rodne ravnopravnosti do kraja Programa.	Ova aktivnost je planirana za period nakon lokalnih izbora 2016.	Ova aktivnost je planirana za period nakon lokalnih izbora 2016.
Aktivnost 1.7 Najmanje pet LSU uvelo rodno osjetljive postupke i prakse budžetiranja do kraja 2016. Održivost akcije obezbeđena usvajanjem odgovarajućih opštinskih odluka do kraja Programa. Početna pozicija: tri LSU sprovele analize budžeta i lokalnih politika iz perspektive rodne ravnopravnosti. ⁴⁵	Identifikacija LSU koje će biti podržane u rodno odgovornom budžetiranju započeta u martu 2015.	Projekat za aktivnosti u oblasti rodne ravnopravnosti koji je potpisana sa <i>UN Women</i> uključuje aktivnosti na uvođenju rodno odgovornog budžetiranja u najmanje pet LSU. Procesi rodno odgovornog budžetiranja pokrenuti su u martu 2015.
Rezultat 2: Povećana konkurentnost lokalne privrede poboljšanjem poslovног ambijenta i upravljačkih/organizacionih kapaciteta MSP/poljoprivrednih zadruga		
Aktivnost 2.1 Ukupan indeks konkurentnosti povećan za najmanje 10 odsto u svim LSU obuhvaćenim Evropskim PROGRESom do kraja Programa, ili za najmanje 25 odsto u pogledu jednog od sledećih podindeksa: kapacitet lokalne zajednice	Program je sproveo konsultacije sa resornim ministarstvom, SKGO, USAID BEP i organizacijom OPTIMUS i započeo izradu ove aktivnosti.	Usvojene izmene Zakona o planiranju i izgradnji pružaju osnovu Evropskom PROGRESU da razvije ovu aktivnost. Program je obavio konsultacije sa resornim ministarstvom, SKGO, USAID BEP i organizacijom OPTIMUS i započeo izradu ove aktivnosti. Veb portal o

⁴⁴Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.⁴⁵Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

da upravlja resursima i potencijalima zajednice, ekonomске politike, strategije i mere, finansijski kapaciteti javnog i privatnog sektora. ⁴⁶		konkurentnosti koji omogućava LSU da prate i ažuriraju svoju konkurentnost je u funkciji.
Aktivnost 2.2 Najmanje dva međuopštinska i 35 prioritetnih lokalnih ekonomskih i projekata društvene infrastrukture u skladu sa nacionalnim sektorskim prioritetima i kompletном tehničkom dokumentacijom izrađeno u skladu sa kriterijuma u okviru PPF5 nakon ocene postojećih postupaka izrade i sprovođenja projekata.	UOP u februaru 2015. odobrio je 40 projekata za izradu glavnih projekata lokalne infrastrukture od 53 aplikacije.	Poziv za izradu glavnih projekata je bio objavljen u decembru 2014. Na sastanku UOP u februaru 2015. odobreno je 40 projekata za izradu glavnih projekata lokalne infrastrukture od 53 aplikacije.
Aktivnost 2.2 LSU do kraja Programa sačinile i podnele najmanje 20 projekata za finansiranje ostalim programima koji se finansiraju iz drugih izvora.	Sprovođenje u toku.	Nakon odobrenja UOP u septembru 2014. Evropski PROGRES je izdao ugovor o dodeli bespovratnih sredstava za podršku operativnom radu Zajedničkog tehničkog sekretarijata Prekograničnog programa Srbija-Crna Gora Instrumenta za prepristupnu pomoć. To će poboljšati mogućnosti opština jugozapadne Srbije da pristupe IPA fondovima.
Aktivnost 2.3 Najmanje jedan prioritetni međuopštinski projekt sproveden do kraja Programa.	Ugovor za izgradnju objekta Ekonomskog fakulteta u Subotici, Odeljenja u Bujanovcu potpisana je u januaru 2015. a radovi se odvijaju po planu.	Građevinska dozvola je izdata 1. decembra 2014. Ugovor za izgradnju objekta Ekonomskog fakulteta u Subotici, Odeljenja u Bujanovcu je potpisana i radovi se odvijaju po planu.
Aktivnosti 2.3 i 2.4 Usluge nadzora nad radovima pružene Sektoru za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU kao ugovornoj strani za prioritetni infrastrukturni projekat koji sprovodi.	Nije primenljivo u ovoj fazi jer je povezano sa sprovođenjem infrastrukturnih projekata koji će početi 2016. ili 2017.	U ovoj fazi nije primenljivo.
Aktivnosti 2.3 i 2.4 Tehnička podrška pružena SEIO i Sektoru za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU u pripremi i pokretanju Programa bespovratne pomoći i praćenju njegovog sprovođenja.	Poziv je objavljen 10. marta 2015. Evropski PROGRES je oglasio pozicije evaluatora i tim lidera koji će pomoći evaluacionoj komisiji CFCU.	Program je blagovremeno pružio inicijalnu tehničku pomoć u pripremi smernica javnog poziva. Poziv je objavljen 10. marta 2015. Evropski PROGRES je oglasio pozicije evaluatora i tim lidera koji će pomoći evaluacionoj komisiji CFCU i organizovao inicijalne informativne sesije sa LSU. Problem: objavljivanje poziva je kasnilo pet meseci.
Aktivnost 2.4 Pružena podrška izradi najmanje 12 a najviše 34 lokalnih i najmanje jednom međuopštinskom infrastrukturnom projektu podnetom u okviru poziva za dostavljanje predloga projekata Sektora za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU.	Evropski PROGRES je organizovao tri inicijalne informativne sesije za LSU i predstavio poziv CFCU i započeo posete LSU da bi im pomogao u identifikaciji i izradi projekata.	Evropski PROGRES je organizovao inicijalne informativne sesije za LSU i predstavio poziv CFCU i započeo posete LSU da bi im pomogao u identifikaciji i izradi projekata.

⁴⁶ Kako stoji u rang listi Svetske banke o lakoći poslovanja u Srbiji za 2014.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

EVROPSKI
PROGRES

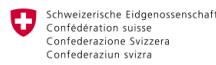
Aktivnost 2.5 Do kraja Programa sprovedena sveobuhvatna studija procene svih LSU sa preporukama da preko svojih nadležnih službi formulisu i usvoje kriterijume i postupke za ocenu prednosti i mana mogućnosti da same pružaju neku uslugu ili da njen pružanje povere privatnom sektoru/drugom subjektu.	Nisu planirane nikakve aktivnosti tokom ovog kvartala.	Ova aktivnost će biti razvijena tokom trećeg kvartala 2015.
Aktivnost 2.5 Svi projekti do kraja Programa organizovani tako da je jasno ko je odgovoran za nabavku, upravljanje ugovorom, praćenje i evaluaciju; najmanje 20 novih lokalnih politika i/ili administrativnih propisa vezanih za infrastrukturne projekte razvijeno na participatoran način, odobreno od strane veća, sprovedeno i prati se njihovo sprovođenje, pri čemu se jasno ukazuje na to ko investira, poseduje, odlučuje, održava, ima koristi i nadgleda novu infrastrukturu.	Nije primenljivo u ovoj fazi – u zavisnosti od odvijanja Aktivnosti 2.4, sprovođenje infrastrukturnih projekata.	Nije primenljivo u ovoj fazi – u zavisnosti od odvijanja Aktivnosti 2.4, sprovođenje infrastrukturnih projekata.
Aktivnost 2.6 Rešavanje najmanje tri prepreke u vertikalnoj komunikaciji između Vlade RS i LSU započeto ili okončano do kraja Programa kroz redovne, strukturirane i tematske konsultacije sa nadležnim ministarstvima i institucijama i u saradnji sa SKGO, čime se pozitivno utiče na odgovornost, transparentnost, delotvornost i efikasnost LSU.	Pristup aktivnosti je razvijen a biće finalizovan sa švajcarskim stručnjacima za dobro upravljanje i SKGO tokom aprila 2015.	Pristup aktivnosti je razvijen a biće finalizovan sa švajcarskim stručnjacima za dobro upravljanje i SKGO tokom aprila 2015.
Aktivnost 2.7 Razvijena i do kraja Programa sprovedena najmanje dva modela javno-privatnih partnerstava.	Javni poziv za predloge projekata za javno-privatna partnerstva (PPP) je pripremljen i biće predstavljen na sastanku UOP u aprilu 2015. Uspostavljeni odnosi sa državnom Komisijom za javno-privatna partnerstva.	Nacrt kriterijuma za javni poziv za javno-privatna partnerstva (JPP) je pripremljen i biće predstavljen UOP aprila 2015. Prepoznat rizik: aktivnost u mnogome zavisi od učešća LSU i dostupnosti investitora.
Aktivnost 2.8 Najmanje 30 MSP uvelo međunarodne standarde kvaliteta ili bezbednosti hrane (ISO 9000, HACCP, Global GAP, itd) i okupilo se u najmanje dva nova klastera i/ili zadruge.	Tokom ovog perioda nisu planirane aktivnosti.	Evropski PROGRES održava odnose sa Ministarstvom poljoprivrede i zaštite životne sredine koje je dalo smernice za razvoj ove aktivnosti.
Aktivnost 2.8 Sačinjeni i usvojeni kriterijumi i transparentan postupak za odabir 30 MSP koja će profi postupak sertifikacije SUK. Postupak formiranja klastera/zadruga koji će za posledicu imati jasno i adekvatno regulisane novoosnovane pravne subjekte pripremljen i usvojen.	Tokom ovog perioda nisu planirane aktivnosti.	Inicijalno planiranje završeno.
Aktivnost 2.8 Do kraja Programa najmanje 20 MSP, članova klastera, uvelo inovacije ili koriste inovativne tehnike razvoja tržišta.	Poziv za podršku klasterima je završen a preporuke za finansiranje projekata biće predstavljene na UOP u aprilu 2015.	Nakon odobrenja UOP u oktobru 2014, Evropski PROGRES je objavio poziv za podršku klasterima u zajedničkom nastupu na tržištu i uvođenju inovacija. Poziv je završen a preporuke za finansiranje projekata će biti predstavljene na UOP u aprilu 2015.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizraSwiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Aktivnosti 2.9 i 3.10 Najmanje 30 poljoprivrednih proizvođača, članova zadruga, do kraja Programa u proizvodnji primenjuje nove tehnike i tehnologije.	Završena procena grupa poljoprivrednih proizvođača i potencijala za oznaku geografskog porekla tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda. Procena će poslužiti kao osnova za dalji napredak ove aktivnosti.	Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine obezbedilo je smernice za izradu ove aktivnosti. Završena je procena grupa poljoprivrednih proizvođača i potencijala za zaštitu oznake geografskog porekla tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda, i služiće kao osnov za dalje odvijanje ove aktivnosti.
Aktivnost 2.9 Tri tradicionalna poljoprivredna proizvoda registrovana ili sertifikovana sa zaštićenom oznakom porekla i oznakom geografskog porekla u PO Programa (početna pozicija 2014: osam proizvoda sa zaštićenom oznakom porekla). ⁴⁷		Isto.
Aktivnosti 2.10 i 3.10 Otvoreno najmanje 80 novih radnih mesta za žene usled dodele bespovratne pomoći za pokretanje najmanje 40 biznisa do kraja Programa.	Pristup je razvijen i sprovođenje započeto sa četiri informativne sesije za nezaposlene žene iz 34 opštine.	Pristup je razvijen i sprovođenje započeto sa četiri informativne sesije za nezaposlene žene iz 34 opštine.
Rezultat 3: Poboljšan pristup zapošljavanju koje obezbeđuje jednake mogućnosti ženama i muškarcima i socijalnu inkluziju najranjivijih i marginalizovanih grupa putem izrade i sprovođenja lokalnih politika, što za posledicu ima smanjenje migracija sa juga, jugoistoka i jugozapada Srbije		
Aktivnosti 3.4 i 3.10 Akcioni planovi zapošljavanja i socijalne inkluzije usmereni u jednakoj meri na oba pola do kraja Programa sačinjeni i integrirani u srednjoročno budžetsko planiranje svih LSU obuhvaćenih Evropskim PROGRESom (početna pozicija 2014: četiri LSU imaju Strategije o socijalnoj inkluziji). ⁴⁸	OPZ za intervenciju je izrađen i biće predstavljen na UOP u aprilu 2015.	Istraživanje Evropskog PROGRES-a pokazalo je da šest LSU imaju strategije socijalne zaštite, 25 imaju lokalne akcione planove (LAP) za zapošljavanje; 13 imaju LAP-ove za unapređenje položaja Roma. Program redovno konsultuje SIPRU tim. OPZ za intervenciju je izrađen i biće predstavljen na UOP u aprilu 2015.
Aktivnost 3.5 Najmanje 50 odsto nezaposlenih Roma obuhvaćeno aktivnim merama tržišta rada do kraja Programa (početna pozicija 2013. godine: 38 odsto). ⁴⁹	Pristup ovoj aktivnosti nalazi se u OPZ-i pomenutom u 3.4.	Pristup ovoj aktivnosti nalazi se u OPZ-i pomenutom u 3.4.
Aktivnosti 3.8 i 3.10 Do kraja Programa podržano najmanje 40 projekata koje su u partnerstvu pripremili lokalne samouprave i organizacije civilnog društva (OCD). Najmanje pola LSU koje su imale koristi od takvih projekata do kraja Programa sačinile i usvojile kriterijume za transparentno i nediskriminaciono izdvajanje sredstava iz lokalnog budžeta za OCD.	Ugovoren dvadeset CIF projekata, sprovođenje je u toku.	Prvi poziv Fonda za učešće građana je zaključen: pristiglo je 77 prijava iz 32 opštine; UOP je u decembru 2014. odobrio finansiranje 20 projekata koji mahom doprinose socijalnoj inkluziji i zapošljivosti ugroženih grupa. Izdato je 20 ugovora za projekte a sprovođenje je u toku.

⁴⁷ Zavod za intelektualnu svojinu Srbije (2014) *Spisak oznaka geografskog porekla registrovanih u Zavodu za intelektualnu svojinu*, dostupno na: <http://www.zis.gov.rs/prava-is/oznake-geografskog-porekla/spisak-ogg.33.html> (1. februar 2014.)

⁴⁸ Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁴⁹ Izveštaj o zapošljavanju Roma, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike, Beograd, 2013.

Република Србија

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Aktivnost 3.1 Zadovoljstvo građana opštinskim uslugama, radom lokalnih vlasti i Skupština opština povećano za 10 odsto do kraja Programa. ⁵⁰	Nisu planirane aktivnosti tokom ovog perioda.	Ispitivanje zadovoljstva građana će biti sprovedeno poslednje godine sprovođenja Programa.
Aktivnosti 3.2 i 3.10 Savetodavne službe za građane (SSG) u osam LSU pružile usluge najmanje 1.000 ljudi tokom sprovođenja Programa; održivost obezbeđena time što će najmanje četiri LSU nakon okončanja Programa obezbeđivati sredstva iz bužeta za tekuće troškove SSG i doneti odgovarajuće odluke u tom smislu.	Nisu planirane aktivnosti tokom ovog perioda.	Ova aktivnost će biti razvijena u trećem kvartalu 2015.
Aktivnosti 3.3, 3.5 i 3.10 Najmanje 100 nezaposlenih uspešno okončalo organizovanu stručnu obuku do kraja Programa i uvedeni su održivi dodatni kursevi koji će se organizovati i nakon okončanja Programa kako bi povećali mogućnosti za zapošljavanje učesnika u obuci.	Nisu planirane aktivnosti tokom ovog perioda.	Program je konsultovao Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja i Nacionalnu službu za zapošljavanje.
Aktivnost 3.6 Efikasnost i delotvornost najmanje tri zdravstvena centra poboljšana do kraja Programa nabavkom nove medicinske opreme za zaštitu zdravlja žena. ⁵¹	Nisu planirane aktivnosti tokom ovog perioda.	Ova aktivnost će početi u drugom kvartalu 2015.
Aktivnost 3.7 Unapređena najmanje četiri višekulturalna opštinska centra (npr. za višekulturalnu muzičku, pozorišnu i likovnu produkciju).	Evropski PROGRES se sastao sa albanskim i bošnjačkim nacionalnim savetom i drugim akterima u kulturi u multietničkim opštinama tokom pripreme ove aktivnosti.	Koordinaciono telo za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa (KT) će pripremiti smernice za ovu aktivnost, čiji je početak planiran za treći kvartal 2015.
Aktivnost 3.9 Do 400 mlađih i nezaposlenih državljana Srbije albanskog porekla u području obuhvaćenom Programom unapredilo znanje srpskog jezika tokom sprovođenja Programa. ⁵²	OPZ za pristup je izrađen i predstavljen na UOP u februaru 2015.	Program je imao sastanke sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i KT u vezi sa sprovođenjem Studije izvodljivosti za unapređenje učenja sprskog kao nematernjeg jezika među đacima osnovnih škola albanske nacionalnosti. Ministarstvo je preuzele vlasništvo uspostavljanjem radne grupe (RG) koja će upravljati sprovođenjem studije. Evropski PROGRES će učestovavati u radu RG kao posmatrač i sad ima osnovu da podrži sprovođenje određenih aktivnosti koje će započeti u prvom kvartalu 2015. OPZ za ovaj pristup je izrađen i predstavljen UOP.

⁵⁰ Polazna osnova za Istraživanje zadovoljstva građana predstavlja anketa sprovedena 2013. dok će nova anketa biti sprovedena 2017. na kraju programa.

⁵¹ Procena potreba zdravstvenih centara omogući će programu da ustanovi polazne indikatore za evaluaciju povećanja efikasnosti koja će biti organizovana na kraju programa.

⁵² Ovaj indikator će se promeniti i uključiti nalaze i preporuke Studije izvodljivosti Koordinacionog tela, čiji su rezultati predstavljeni u avgustu 2014.

Republika Srbija

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovodi program

Rezultat 4: Efekti evropskih integracija Srbije predočeni opštoj javnosti

<p>Procenat građana koji povezuju evropske integracije sa manjom nezaposlenošću i boljim uslovima života, kao i sa uređenom državom i nepričasnom upravom povećan za 10 odsto do kraja Programa.⁵³</p>	<p>Ključni rezultati/ishodi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dve posete visokog profila; • sastanak UOP i početak izgradnje objekta za Odeljenje fakulteta u Bujanovcu; • dva intervjuja; • pripremljeno pet saopštenja za štampu; • generisano 140 pozitivnih medijskih izveštaja; • internet prezentacija programa privukla 6.405 jedinstvenih posetilaca. 	<p>Ključni rezultati/ishodi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizovano šest velikih događaja; • dva intervjuja i devet izjava za medije; • pripremljeno 17 saopštenja za štampu; • generisano 420 pozitivnih medijskih izveštaja; • izrađena i pokrenuta internet prezentacija programa; • završen likovni konkurs za kalendar Evropskog PROGRES-a za 2015.
<p>Dve kampanje zagovaranja/jačanja javne svesti koje promovišu evropske vrednosti sprovedene tokom trajanja Programa.</p>	<p>OPZ za prvu kampanju „Približavanje evropskih integracija stanovnicima jugoistočne i jugozapadne Srbije“ je gotov, odobrila ga je Vlada i donatori i biće oglašen u aprilu 2015.</p>	<p>UOP je u decembru 2014. odobrio koncept za prvu kampanju koja prvenstveno promoviše ekonomski aspekti/koristi procesa evropskih integracija. OPZ je završen i očekuje se da će biti objavljen u aprilu 2015.</p>

⁵³ Kako je ukazano u nalazima Istraživanja zadovoljstva građana za 2017. i u poređenju sa rezultatima Istraživanja zadovoljstva građana iz 2013.